

Commonwealth of Dominica 60c
Christmas 1991

Christmas 1977 40t

BELGIË • BELGIQUE

50
FUJEIRA

GHANA €200
Christmas 1991

BELGIË

BELGIË • BELGIË 24 ± 6

15c CHRISTMAS 1988

DE MAASEIKENAAR

ALS ICH CAN

DRIEMAANDELIJKS
CONTACTBLAD
JAARGANG XLV

Inhoud

89. Woord vooraf (Herman Hendrix)
90. Het Lam Gods (Herman Hendrix)
91. Lezers schrijven ons (De redactie)
92. Mezeiker en Neerooterse klanken (Tony Van Wijck)
94. Maaseiker spreuken, zegswijzen en uitdrukkingen (Tony Van Wijck en Gerard Segers)
96. Racisme en zware ongevallen in Maaseik! (Tony Van Wijck)
98. Plechtigheden ter ere van Napoleon - deel 1 (Bert Mersch)
102. Geschenkabonnement, een gouden tip voor een cadeautje? (De redactie)
103. Vanderdonck, een merkwaardige straatnaam en de dienstplicht (Martin Boonen)
105. Merkwaardige belevenissen van oud-ambassadeur en stadsgenoot Louis Jaspers over zijn koloniale en postkoloniale ambtsperiode (Jaak Hoedemakers)
107. Wist ge? (Tony Van Wijck)
108. Een grafschild van Eugenius de Bors d'Overen - 1763 (Th. Godelaine en Stan Hendrickx)
111. Herinnering aan de van Eyckviering in 1990 (Martin Boonen)
113. Vijftig jaar (Luc Bleukx)
115. Kloosterlingen uit Maaseik in de abdij van Postel (Jan Gerits)
117. Donateurs (Luc Bleukx)
118. Mezeik van vreuger vuur 100 jaor (Theo Maesen)
120. De Grote Oorlog: herinneringen van de Maaseikenaar Theo Timmermans aan de Eerste Wereldoorlog (Martin Boonen)
122. W.O. I: het verhaal van pater Beauduin (Martin Boonen)
123. Maaseik in de Eerste Wereldoorlog: twaalfde Nacht van de Geschiedenis een succes (Wim Corstjens)
126. Noliko Maaseik en het van Eyckjaar (Wim Corstjens)
127. Maaseik viert het van Eyckjaar 2014 (Wim Corstjens)
133. De monumentale rondboogpoort van 'De Regenboeghe' gerestaureerd (Wim Corstjens)
135. Een succesvol militair ingrijpen (De redactie)
136. 'Zo dichte Jan van Eyck'. Geslaagde poëziewedstrijd voor de jeugd van Maaseik en omstreken in het kader van het van Eyckjaar 2014 (Jaak Bergers)
138. Maaseiker Woordenboek in wording (Theo Kees)
140. Afscheid van de voorzitter van de Cultuurraad Maaseik (Wim Corstjens)
140. Speekgroep van Eyck

ALS
ICH
CAN

Cover:

Design: Studio Segers

Verzameling postzegels: Luc Bleukx

Woord vooraf

Herman Hendrix

De start van het Van Eyck-jaar was zonder meer een schot in de roos. Immers, het Jan Van Eyck-bier werd door kenners bewierookt en in alle mogelijke talen lof toegezwaaid. Santé! Vervolgens dwong de Marnixring met zijn gedichtenwedstrijd voor de jeugd "Zo dichtte Van Eyck", respect en bewondering af bij iedereen. Voor de talrijke aanwezigen in het cultuurcentrum "Achter Olmen" mochten op zondag 11 mei de 21 laureaten hun gedicht voordragen. De hele organisatie verliep vlekkeloos de receptie achteraf niet te na gesproken. Van harte proficiat! En om in de sfeer te blijven dacht ik de weg naar 7 september (officiële opening van het Van Eyck-jaar) eens te plaveien met vijf limmericks.

We blazen het hoog van de toren,
dat zij in Maaseik zijn geboren;
't wordt, dat is bekend,
door Brugge ontkend,
omdat ze dat daar niet graag horen.

Ook drinken wij de laatste jaren,
- maar dat is heel goed te verklaren -
met alle plezier,
het Jan Van Eyck-bier;
we zijn immers Maaseikenaren.

Ja, 7 september, voor velen,
een dag die ons heel wat kan schelen,
wordt, zoveel is waar,
geloof me nu maar,
een dag, ja, gewoon om te stelen.

We danken het Schepencollege,
vooral voor de steun die we kregen,
het kwam, eerlijk waar,
toch dik voor mekaar,
al viel 't financieel wel wat tegen.

'k Wil iedereen al inviteren,
de dames zowel als de heren;
ik bid onze Heer,
die dag om mooi weer,
al zei Bredero: "'t kan verkeren".

...En hopelijk zien we ons dan op
zondag 7 september op de markt in
Maaseik, voor het standbeeld der
gebroeders Van Eyck.

't Lam Gods

't Lam Gods

Lyrics by: H. Hendrix

Music by: S. Hendrix
Arranged by: S. Hendrix

Voice

Soprano

Alto

Tenor

Bass

Een - linc - ke - lich - ge - sijn - de - ven, zeh - ved - de - ven van
 Geen - een - de - linc - ke - lich - ge - sijn - de - ven, zeh - ved - de - ven van
 Een - linc - ke - lich - ge - sijn - de - ven, zeh - ved - de - ven van
 Geen - een - de - linc - ke - lich - ge - sijn - de - ven, zeh - ved - de - ven van

Ah

Ah

Ah

2

9

't Lam Gods

he - ven
 van
 de - linc - ke - lich - ge - sijn - de - ven, zeh - ved - de - ven van
 Een - linc - ke - lich - ge - sijn - de - ven, zeh - ved - de - ven van
 Een - linc - ke - lich - ge - sijn - de - ven, zeh - ved - de - ven van
 Geen - een - de - linc - ke - lich - ge - sijn - de - ven, zeh - ved - de - ven van

S

A

T

B

3

S

A

T

B

licht - je - der - ge - hant - laet - je - sijn - de - ven, de - linc - ke - lich - ge - sijn - de - ven van
 maek - de - een - sig - hend - laet - je - in - kleuren - le - ven, het - ge - hant - laet - je - sijn - de - ven van
 licht - je - der - ge - hant - laet - je - sijn - de - ven, de - linc - ke - lich - ge - sijn - de - ven van
 maek - de - een - sig - hend - laet - je - in - kleuren - le - ven, het - ge - hant - laet - je - sijn - de - ven van

Je weet 't geheel symmetrisch in te delen,
'n miniatuur zit zuiver picturaal
uifunding steeds met licht en kleur te spelen,
terwijl de mens, in ieder der panelen,
terzeifder tijd zo aard is als sacraal

En hoofsier nog dan Oosterse iconen,
laet je in deze hemelse triptiek
pleging de Christus-mens tot koning kronen
wij insagen, begeleid door orgeltonen
de werflijheid verhalen in lyrik.

Een muziek van stemmige choralen
vol pieteit - een bas-relief gelijk -
en aan de einder. 't koor der kathedralen.
Uit diep respect zwijg ik in alle talen
als ik je zie in Gent of in Maastricht.

Koor afwisselend 'Ah', 'Noe', ... ad libitum.

Lezers schrijven ons

de redactie

Van Josée Pieters ontvingen wij een interessante foto uit het oorlogsmuseum van Passendale. Tussen allerlei tentoongestelde oorlogskranten uit de Grote Oorlog lag ook onze voorganger van 1916, nl. "De Maeseyckenaar", de krant die aan het front verdeeld werd onder de militairen die afkomstig waren van Maaseik en omgeving.

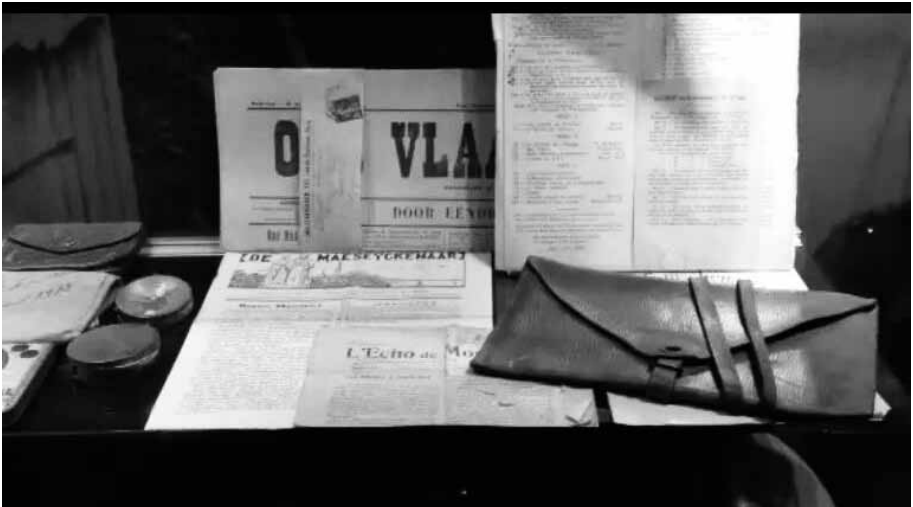

Foto uit film-Maeseyckenaar

Mezeiker en Neerooterse klanke

92 Tony Van Wijck

Dat dialecten verschillen van gemeente tot gemeente en zelfs van gehucht tot gehucht is algemeen bekend. Ook in Maaseik is er een klein klankverschil tussen het stadscentrum en het gehucht Aldeneik. In Maaseik eten ze bijvoorbeeld 'ieërpël' (aardappelen), maar in Aldeneik worden dat 'aerpel'. Een Maaseikenaar gaat naar 'Kieësing' (Kessenich), maar die van Aldeneik gaan dan naar 'Kaesing'.

Toch vindt men in al de Maaslandse gemeenten meestal dezelfde klanken terug. Maar dat houdt op als men van Maaseik in westelijke richting naar Neeroeteren gaat, want deze deelgemeente ligt taalkundig gezien in het zogenaamde ontrondinggebied van vocalen.

Ontronde klinkers zijn klanken die men uitspreekt met minder of geen ronding van de lippen, terwijl de tongmassa zich meer naar voren in de mond concentreert. Zo hoort men in Maaseik en Neeroeteren totaal verschillende uitspraken van klinkers bij woorden met dezelfde betekenis.

Enkele voorbeelden:

Maaseiker klank	Maaseiker uitspraak
eu	greun
uu	duur
u	Lujk
ö	pöt
ui	fluite
öä	päölke

Mezeiker lieësplank

						
Zjat	Maon	Daak	Sjäöp	Zaeg	Zaut	Oug
						
Sjolk	Book	Brögk	Ków	Loep	Roeës	Koeëj
						
Fles	Bèd	Këpel	Weeg	Zeip	Fits	Kriek
						
Kieës	Wi-jn	Un	Kuj	Tuit	Beuk	Vluuë

93

Neeroeters

Nederlands

green

groen

dieër

deur

Li-jk

Luik

pèt

put

fleite

fluiten

paelke

paaltje

N.B. Bij a, aa, ae, ou, au, oo en ao is de stand van de lippen neutraal

Maaseiker spreuken, zegswijzen en uitdrukkingen

94 Tony Van Wijck

1. Dae zwèt allein es èr vrit. (= Die is alleen ijverig bij het eten, maar niet bij het werken.)
2. Zoe rot es 'n mispèl. (= vergelijkende uitdrukking: door en door rot)
3. Stujte kos niks. (= Bluffen is goedkoop.)
4. Hae kan zi-jnen drèj neet kri-jge. (= Hij kan met zijn wedde niet rondkomen.)
5. Det zou iech toch ins wille zeen, zag de blènje. (= zeispreuk)
6. Dae haet duchtig get aan de veut. (= Hij is zeer rijk.)

7. Lieëke wi-j ein manj. (= vergelijkende uitdrukking: slecht geheugen hebben)
8. Dae wirk mèt de han in de maal. (= Hij is zeer lui.)
9. Laot den ermoed ki-jke! (= uitdrukking bij het kaarten)
10. Geinen dujvel of doeëd in hóws höbbe. (= geen eten in huis hebben)
11. Hae haet neet vääö ónger de patsj. (= Hij is niet slim.)
12. De kètting löp 'm aaf. (= Hij is niet goed wijs.)
13. Hae kump ówt de bos. (= Hij is onopgevoed.)
14. Hae kènt allein zi-jn eige pens. (= Hij is een grote egoïst.)
15. Dao gaon diech de oeëre van rech stoeën. (= reden tot grote verwondering)
16. Hae kik wi-j 'ne gesnieëje kater. (= vergelijkende uitdrukking: hij kijkt zeer verbouwereerd.)
17. Dae haet van zi-jne pa de borst gehad. (= gezegd van een jongen met een grove stem)
18. Dae kan zich achter eine sjöppèstieël vèrstieëke. (= Hij is graatmager.)
19. Hae is zot geweeg. (= Hij is van in zijn jeugd verwend.)
20. Het is vandaag ech smokkelwaer. (= slecht weer (bijgedachte: geschikt voor smokkelaars))
21. Di-j goeën nog alti-jd vreug nao bèd. (= Het zijn nog jongehuwden.)
22. Iech hoof de kuning neet es pieëter. (= Ik hoof niet méér kinderen (De koning is meestal peter van een zevende telg van hetzelfde geslacht).)

23. Bi-j edere pin pas e gjeëtsje. (= variante van "Op iedere pot past een deksel" (gezegde i.v.m. huwelijk))

24. Ze is get rónnd vuur e brujdsje. (= spottend gezegd van een zwangere bruid)

25. Het iëerste kiensje zulle ze waal mótte verzóuwe. (= Dat koppel is zo lelijk dat er geen mooie kinderen te verwachten zijn.)

26. Eder kènt zi-jne gek. (= iedere getrouwde vrouw moet de minder goede kanten van haar man verdragen.)

27. Hae geit zi-jn manj ówtsjódde. (= Hij gaat biechten.)

28. Z'nne pówpert tówdoon. (= sterven)

29. Dae haet zi-jne lèste kuuëtel gekak. (= Hij is gestorven.)

30. Zi-jne wèkker is stilgevälle. (= Hij is gestorven (vaak gebruikt voor het hart als doodsoorzaak))

31. De' s zieëker waar van Binjé! (= onverslijtbaar) Binjé was de laatste huiswever te Maaseik.

32. Det blink wi-j het goud van Caris. (= Het is mooi, maar het is niet echt.) Caris was een Maaseiker kopersmid.

33. Het waas dao van 'kèskèzjèvoe'. (= Ze spraken daar Frans (bijbedoeling: "Franse complimenten"))

34. De's good vuur Bókri-jk. (= Dat is uit de mode.)

35. Kujme wi-j e pospaerd. (= vergelijkende uitdrukking: zwaar hijgen van inspanning)

36. Tóws óm tóws. (= gelijkwaardig ruilen)

37. Dae is zoe smaal es ein lat. (= vergelijkende uitdrukking: graatmager)

38. De's ouch mieër bóks es vot. (= heeft veel te grote kleren aan)

39. Get van het verke. (= een lekker stuk varkensvlees)

40. Hae kan mèt het vel van zi-jne bówk z'n naas ówtsnóuwe. (= Hij is zeer mager geworden.)

41. E good verke lègk zich es het gevrieëten haet. (= schertsend gezegd van wie een middagdutje doet)

42. Órges op aafgevaeg zeen. (= begerig achter iets aanlopen)

43. Hae truk ter neet aan. (= Het bevalt hem niet erg.)

44. Dae vruug-tiech de strónt ówt de vot. (= Hij is een zeer nieuwsgierige mens.)

45. Sjónk zóngger mosterd is bieëter es mosterd zóngger sjónk. (= uitleg overbodig.)

Racisme en zware ongelukken in Maaseik!

96 *Tony Van Wijck*

In het weekblad "DE ONAFHANKELIJKE DER PROVINCIE LIMBURG. NIEUWS-EN AANKONDIGINGSBLAD" (1850-1914, Uitg. M. CEYSENS, Demerstraat Hasselt) vonden we onderstaand verslag in het blad van zondag 25 januari 1885 (N.B. we gebruikten de taal en spelling zoals weergegeven in voornoemde krant):

Laatstleden zondag waren wij getuige van een aardig voorval, dat het anders zoo vreedzaam stadje Maeseyck in rep en roer zette.

Met den trein van 11 uren, arriveerde een fijn gepommadeerd en fraai gekleed heertje, die in Maeseyck geboren en opgevoed, evenwel geen Maeseycker hart in het lijf draagt, en die, te Brussel verblijvende, bij de katholieke betooging van 7 september onbeschaamd genoeg was om zijn vroegere katholieke medeburgers uit te jouwen en hun een stuk brood, aan een stok gebonden, voor te steken. Deftig en fier trad hij de stad binnen en de twee zware reiszakken, welke hij met zich meedroeg, schenen iedereen toe te roepen, dat Mijnheer voornemens was een veertiental vrolijke dagen in zijn geboortestad te slijten.

Toen de Maeseycker Brusselaar 's namiddags zich op straat vertoonde, werd hij aldra door een groote schare volk achtervolgd, die door haar fluiten en zingen "Weg met dat Brusselsch ras!" hem de verdiende eer bewees; meermalen ook werd dien Brusselsche kiekenfretter een stuk brood onder den neus gestoken.

Na veel ronddwalen mocht het hem gelukken, eene herberg buiten de Hepperpoort te bereiken, waar hem de baas medelijdend innam en de deur voorzichtig toesloot. Na een poos trad Mijnheer uit zijn schuilplaats en zijne chapeau buse onder zijn arm nemende, liep hij, liep hij... zoo snel als een Russisch koerier recht door, zonder om te zien, tot aan de Hepperpoort, en nog verder over de Markt, tot aan eene herberg aan de Kerkstraat.

Intusschen school het volk wederom voor gemelde herberg samen en dreigend klonk het over de Markt: "Weg met dat Brusselsch ras!"

In vertwijfeling verliet hij de kamer, drong dieper in het huis, opende de achterdeur (niet zijne, maar die van het huis), klom ijlings over een aanpalende muur en hield zich in een nabijgelegen huis schuil tot laat in den nacht.

's Anderendaags met den eersten trein, terwijl de politie, voor meer onheil beducht, de wacht hield aan het station, stoomde onze Brusselaar naar beter oorden terug.

Over spectaculaire ongevallen lezen we in dezelfde krant, maar dan van zondag 19 oktober 1851:

Zondag, den 12 dezer, is in de Maas alhier een verdronken persoon gevonden; het is den dijkwachter Vanderlocht dezer stad, die van in het begin der loopendse maend is verdwenen. Hij was bijna onkennelijk geworden. De oorzaak van dit ongeluk schrijft men toe aen den drank. Hij laet eene vrouw en vier kinderen in de armoede en zonder bestaen. Doctor Gelders is met het onderzoek belast.

In den namiddag van 16 dezer maand hadden wij te Maeseyck een tweede ongeluk te betreuren. Zekeren Antoon Springmans, knoopendraeijer, komt een einde aen zijn leven te stellen; hij brengt hem een geweerscheut in het hoofd dat ijselijk verbrijzeld is. Deze moord is weder het gevolg van den drank. 't Is eene weduwaer met kinderen die alle bij vreemden dienen.

En op 11 augustus 1880 lazen we:
De veertienjarige knaap G. Rademaekers, welke onlangs te Maeseyck in de Heppeneertbeek verdronk, was pas na het eten in het water gegaan. Te vergeefs trachtte M. Dokter Moors den jongeling tot het leven terug te roepen. Te dier gelegenheid herinneren wij onze lezers nogmaals: gaat niet in het water om te baden dan tenminste drie uren na uwen maaltijd!

In het blad van 25 december 1880 (Kerstmis) stond het volgende bericht:
Eene schrikkelijke ramp komt deze stad weer te treffen. Het water der Maas overstroomt Maaseik en omgeving. Gisteren namiddag gingen eenige personen per bootje varen op de Maas. Het vaartuig is omgeslagen en drie personen zijn, zoo verhaalt men ons, in de golven omgekomen. Ziehier de namen der slachtoffers. M. Magniet, M. Bergans, docter, M. Rademakers, eenigen zoon des apothekers. Volgens eenen partikulieren brief zou het getal drenkelingen tot 4 belooopen.

Enkele dagen later, het vervolg:
Ziehier nadere inlichtingen over de verschrikkelijke ramp, welke de stad Maeseyck in diepe verslagenheid heeft gedompeld: Donderdag had zich de heer gouverneur onzer provincie naar Maeseyck begeven om zich rekenschap te kunnen geven van de uitgestrektheid der overstroming. Men moet inderdaad weten dat op dat oogenblik Maeseyck gansch met water omringd was en het verkeer tusschen statie en stad slechts bij

middel van booten kon gedaan worden. Toen de boot kort bij de bestemmingsplaats kwam, nam hij door den stroom overmeesterd, eene verkeerde richting. Verschrikt sprongen alle personen in het water. Eenige redden zich zelve; anderen werden door hun reisgenooten gered en drie werden opgenomen door eene boot bestuurd door den heer Julius Driaene. De namen der drie zijn: M. apotheker Jos Rademakers, M. Jos Aerts, verver, beide van Maeseyck en M. Silverijzer, vrederechter te Bree.

Zoals werd gezegd drie heeren door de golven meegesleurd en vonden eenen ellendigen dood, namelijk: M. Jos Magniet, postmeester, gehuwd en vader van vier kinderen, M. Bergans, een jeugdig geneesheer van Bree, en de heer Rademakers, student, eenige zoon van den heer apotheker Rademakers, hooger vermeld. Lang heeft men hunne noodkreten gehoord, doch helaas! Geene redding mogelijk!

's Anderendaags heeft men de lijken teruggevonden. De begrafenis van M. Magniet en van M. Rademakers heeft maandag om 9 uren plaats gehad. M. Bergans is heden dinsdag te Eigenbilsen onder eenen grooten toeloop eener ontroerde menigte begraven.

Op 13 mei 1883:

Een verschrikkelijk ongeluk heeft dinsdag middag plaats gehad in de brouwerij van M. Arn. Van der Donck-Smeets. De werkman R. Janssens, die van den zolder naar beneden wilde gaan, is in den kokenden bierketel gevallen. Daar eenigen tijd verliep alvorens men hulp kon bieden, heeft men slechts een verbrand en misvormd lijk kunnen ophalen. Het ongelukkig slachtoffer laat eene weduwe met 7 jeugdige kinderen achter en zijne hulpbehoevende ouders, wier eenige steun hij was.

Plechtigheden ter ere van Napoleon (deel 1)

98 Bert Mersch

De tijd van de Franse Revolutie (1795-1799) en de Napoleontische tijd (1799-1813) verschillen wat betreft de publieke feesten heel sterk van elkaar. In dit artikel worden de feestelijkheden besproken ten tijde van Napoleon, maar eerst iets over de feesten van de Franse revolutionairen.

Nieuwe revolutionaire feesten en traditioneel feestgedruis

De Franse revolutionairen wilden een nieuwe feestcultuur ingang doen vinden. Het planten van een vrijheidsboom op de Markt vervulde daarin een spilfunctie. Daaromheen trachtte men nationale feesten uit de grond te stampen, zoals het feest van de jeugd (30 maart), van de echtgenoten (29 april), van de landbouw (28 juni), van de vrijheid (28 juli), van de grijsaards (27 augustus) en van de stichting van de republiek (22 september). In feite waren die feesten heel vervelend en moesten de meeste deelnemers worden "gerequireerd" (d.w.z. opgeëist) en ze droegen bordjes met opschriften om de mensen te onderrichten in de revolutionaire leer. Bovendien werden vormelijke onderdelen overgenomen uit katholieke

plechtigheden: bij een optocht was "den omganck ... gelijk men de kermistour doet met de processie" of bij een profane rouwplechtigheid "stont de doodebaer uyt de groote kerk ... gelijk in de kerk met een rouwkleed bedeckt". Alleen de revolutiegezinden deden eraan mee, de anderen keken ernaar met grote verwondering (1).

Tijdens de revolutionaire periode waren er regelmatig "novellen", nieuwsberichten die op het theater (getimmerd verhoog) op de Markt werden afgekondigd. Het ging dan over Franse overwinningen, al dan niet van Napoleon. Deze werden op een traditionele manier gevierd, met het luiden van de klokken, met het schieten van de kamers, met illuminatie 's avonds met kaarsen en met tromgeroffel langs de straten. Ook de vredesverdragen van Napoleon in de jaren 1801-1802 werden op dezelfde manier gevierd. Dit waren feestgebruiken die beter

Feestelijk geklede dames in de Napoleontische tijd.

aansloten bij de lokale geplogenheden. Het waren profane feesten, zonder kerkelijke inbreng. Hoe het feest naar aanleiding van de keizerskroning van Napoleon en Joséphine de Beauharnais (2 december 1804) in Maaseik verliep, is niet gekend. Maire J.P. de Plevits vroeg in een brief van 22 december 1804 (2) aan de onderprefect toestemming om zijn budget van 50 frank met 100 frank te mogen verhogen. Als reden vermeldt hij: "Het belang van de ceremonie, de geestdrift die de inwoners aan de dag leggen om dat individueel te vieren met blijken van een eerlijke aanhankelijkheid aan zijn keizerlijke majesteit, dat zijn de motieven waarom ik die verhoging vraag". Men kan zich afvragen of het een collectief feest is geweest.

1805-1806: Napoleon laat de geestelijken Te Deums zingen voor zijn overwinningen.

Beter gedocumenteerd zijn we over een viering voor een militaire overwinning van Napoleon op 16 november 1805, namelijk een overwinning op de keizer van Oostenrijk in de slag bij Ulm op 15 oktober 1805, gevolgd door de capitulatie van Ulm waarbij 23.000 man Oostenrijkse troepen zich overgaven aan Napoleon. In een brief nodigde de maire alle stadsambtenaren uit om het Te Deum bij te wonen in de parochiekerk. Het was een zakelijke brief; voor meer details verwees de maire naar de officiële mededeling. Voorzover bekend, is dit de eerste maal dat de kerkelijke lofzang in Maaseik ter ere van Napoleon werd aangeheven. Kort daarna was er nog meer reden tot feestvieren. Napoleon had op 2 december 1805 niet alleen nogmaals de Oostenrijkse keizer verslagen, maar nu ook de Russische tsaar in de zogenaamde Driekeizersslag bij Austerlitz. De dag erna schreef Napoleon een brief naar alle bisschoppen van zijn keizerrijk. Hij beveelt hen een Te Deum te doen zingen als dank voor zijn overwinning. Wanneer de maire op

11 januari 1806 de uitnodigingen voor dat Te Deum verstuurde, refereerde hij aan die brief. Uitgenodigd werden: alle ambtenaren in dienst van de stad, de commandant van de gendarmerie en al zijn manschappen, te voet en in gala-uniform (3) en Bruno, majoor van het 10de regiment jagers te paard, samen met zijn officieren en soldaten (4).

1806: Keizer Napoleon wil eigen kerkelijke feesten

Op 19 februari 1806 nam Napoleon het besluit om voortaan een tweetal feesten in te voeren om zijn persoon luister bij te zetten en om zo een traditie van keizerlijke feesten op te starten. Het decreet bepaalde dat op 15 augustus, feest van Maria-Hemelvaart en datum waarop het concordaat werd afgesloten (5), voortaan het feest van de H. Napoleon (6) zal worden gevierd en het feest van het herstel van de katholieke godsdienst in Frankrijk. Het feest zou bestaan uit een processie buiten de kerk, voorafgegaan door een toepasselijke toespraak door een priester en gevolgd door een Te Deum. Alle militaire, burgerlijke en juridische autoriteiten moesten deelnemen aan de plechtigheid. Voor de protestanten werd ook een Te Deum voorgeschreven, maar zij moesten de verjaardag van de geboorte van de keizer vieren. Een tweede onderdeel van het decreet betrof de instelling van het feest van de keizerskroning van Napoleon (2 december 1804), op de eerste zondag van december. Hierbij was geen processie voorzien, maar wel een toespraak door een priester over de roem van de Franse legers en over de plicht die op iedereen rust om zijn leven in dienst te stellen van de keizer en van zijn vaderland. Hierna moest er een Te Deum volgen, ook weer bij te wonen door al het overheidspersoneel (7).

In de uitnodigingsbrieven die maire T.W. van Herckenrode (december 1805-

september 1808) verstuurde, is over het vieren van de H. Napoleon niets terug te vinden. De maire stelde het feest in het teken van de verjaardag van de geboorte van Napoleon en van het herstel van de katholieke religie. Bovendien werd het feest op 14 augustus gevierd, waardoor het feest van Maria-Hemelvaart niet in het gedrang kwam. Op het feest moest de processie uittrekken en daarna moest men het Te Deum zingen. Hierop werden alle burgerlijke en militaire overheden uitgenodigd: de ambtenaren, de gendarmen en de heer Quillet, die de leiding had over het depot van het 18de regiment van de jagers te paard (8). De juridische overheid werd niet uitgenodigd. Voorzover bekend, is er geen feest van de keizerskroning geweest in het jaar 1806. In het jaar 1807 werden beide feesten wel gevierd. Het ene, op 15 en 16 augustus, voor de verjaardag van Napoleon, werd uitgesmeerd over 2 dagen (zaterdag en zondag) en er was voor de genodigden een sober diner voorzien in de zaal van de weduwe Caris. Het andere, op 6 december, als herdenking van de keizerskroning, ging gepaard met festiviteiten zoals gansschieten overdag en een volksbal met verlichting 's avonds. Om de orde te handhaven had de maire 1 of 2 gendarmen nodig.

1807: Keizer Napoleon wil rozenmaagden uithuwelijken aan veteranen

Voor het jaar 1807 nam Napoleon nog een nieuw initiatief. De gemeenten met een inkomen van meer dan 10.000 frank (9) mochten een jongeman die de oorlog had meegemaakt en die op 5 december huwde met een meisje van onbesproken gedrag, een bonus toekennen van 600 frank. Hiermee knoopte Napoleon aan bij een oud-Frans gebruik, nl. het kiezen van een rozenmaagd (rosière) op 8 juni. Het ging om een jonge vrouw die om haar goed gedrag beloond werd met

een rozenkroon en een geldbedrag. Napoleon verplaatste het feest naar 5 december, dag waarop de verjaardag van zijn keizerskroning werd gevierd. Om in aanmerking te komen als rozenmaagd te worden verkozen, was deugdzaamheid een eerste vereiste, maar armoede en wees zijn waren pluspunten. Voor de man was het noodzakelijk dat hij aan veldslagen had deelgenomen. Het was de bedoeling om via een huwelijk zijn wederopname in de samenleving te bevorderen. Op 24 november 1807 en op 15 november 1809 kwam de dotatie van een rozenmaagd ter sprake in de gemeenteraad, maar er waren blijkbaar geen gegadigden (10).

*Kunsthist. Mus. Wenen;
Napoleon als koning van Italië.*

1808: Conflict tussen paus en keizer: geen feesten voor Napoleon?

In 1808 zijn er geen feesten ter ere van Napoleon geweest. De verklaring zou kunnen zijn dat in dat jaar het conflict tussen Paus Pius VII, dat al sinds eind 1805 aan de gang was, een eerste hoogtepunt bereikte: op 2 februari 1808 bezetten Franse troepen de Kerkelijke

Pauselijk legaat Caprara

Staat, die zich van de Tyrreense naar de Adriatische kust uitstreckte en dus een aantal havens had. De reden was dat de paus weigerde om het Continentaal Stelsel, de economische boycot van Engeland, toe te passen (11). Eveneens in 1808 kwam er in Maaseik een zekere vijandigheid tegenover de Napoleontische kerkelijke politiek aan de oppervlakte. De geestelijkheid van Maaseik wilde de portiuncula-aflaat opnieuw invoeren. Ze moesten dat aanvragen in Parijs bij de pauselijke legaat Caprara, die bekend stond om zijn meegaande houding tegenover Napoleon. De aflaat werd toegestaan, maar niet op 2 augustus zoals gebruikelijk, maar de zondag erna om geen werkdag te verliezen. Dit gaf nogal wat verschil van mening onder de gelovigen, zodat de pastoor zich verplicht zag om te verbieden dat op 2 augustus de communie werd uitgedeeld.

Paus Pius VII

Desalniettemin was er op zondag een grote toeloop om te portiunkelen, want er werden bijna 2000 hosties uitgedeeld. Het blijft in ieder geval merkwaardig dat er in 1808 in Maaseik geen feesten voor Napoleon werden gevierd, althans er zijn geen gegevens overgeleverd. Naar de verklaring ervan blijft het gissen. Was het de kerkelijke politiek van Napoleon die de gelovigen tegen de borst stootte of was er ondertussen al algemene kritiek op het beleid van Napoleon (conscriptie en hoge belastingen)? Misschien weigerde de maire T.W. van Herckenrode zijn medewerking aan de vieringen?

(Wordt vervolgd)

Eindnoten

- (1) Meer gegevens in R. JANSSEN, Drie vrijheidsbomen in Maaseik in de Franse tijd, in *De Maaseikenaar*, XLII, 4, 2011, 146-149 en P.J. UBACHS en I.M.H. EVERS, Cultuur in Nedermaas, in *Ongevilde Revolutie. Limburgs Maasland onder Frankrijk*, in *Publications*, 1994, 150-152. Verder werd in het artikel voortdurend gebruik gemaakt van de *Kroniek van Caris*, uitgegeven door R. JANSSEN en van de *Kroniek Opt Endt*, uitgegeven door H. VERHEYEN.
- (2) SAM, FN, 12. Telkens als een brief van een maire wordt aangehaald, staat die in het register van de uitgaande briefwisseling (23 oktober 1804-18 september 1810) ongeveer samenvallend met de

bestuursperiodes van de Plevits, van Herckenrode en twee jaar van Matthei.

- (3) Het gala-uniform bestond uit een gele broek en dito vest en daarboven een deels blauwe, deels rode jas met afhangelende slippes. Op hun hoofd droegen ze een steek, zoals Napoleon, en over de borst een draagband met een koperen plaatje met als tekst "respect voor personen en eigendommen". Als wapen hadden ze 2 pistolen en een karabijn. Het waren indrukwekkende verschijningen, vooral als ze ook nog op hun paard zaten. J. WELTEN, In dienst van Napoleons Europese droom, 2007, 615.
- (4) De aanwezigheid van militairen in Maaseik moet nog worden onderzocht.
- 102 (5) Het concordaat werd op 15 juli 1801 ondertekend en werd door de paus op 15 augustus 1801 wereldkundig gemaakt in de encyclopedie Ecclesia Christi. Achteraf voegde Napoleon daar eigenmachtig de 77 Organieke Artikelen aan toe.
- (6) Deze heilige bestaat niet.
- (7) Collection complète des lois, décrets, ordonnances, règlements et avis du Conseil-d'Etat, depuis 1788 jusqu'à 1830, 1836, 303.
- (8) Een depot is een verzamelplaats van paarden, krijgsmateriaal en voedsel, ook aanvullingsarsenaal genoemd. Tegenover het jaar 1806 zijn er drie veranderingen: het 10e regiment is het 18e regiment geworden, de leiding berust nu bij een burger, sieur Quillet, en niet meer bij majoor Bruno en er worden geen officieren en soldaten meer vermeld, maar een depot voor paarden en krijgsmateriaal.
- (9) In 1811 bedroegen de inkomsten van de stad 11 554,87 frank.
- (10) C. ISTASSE, Les "mariages de la Rosière" dans le département de Sambre-et-Meuse. Indices sur la réinsertion sociale des anciens soldats de Napoléon Ier, 2009.
- (11) G. DE BERTIER DE SAUVIGNY, De kerk in het tijdperk van de restauratie, in Geschiedenis van de kerk in tien delen, dl VIII, 1965, 39-40.

Geschenk- abonnement

Een gouden tip voor een cadeautje?

Vraag aan de redactie deze bon voor een abonnement en schrijf € 12 (€ 16 voor overige landen) over op rekening: IBAN: BE77 9795 7918 1042, BIC: ARSPBE22.

Geschenkbond jaarabonnement 2015

DE MAASEIKENAAR
DRIEMAANDELIJKS CONTACTBLAD

Maastrichtersteenweg 11
B - 3680 MAASEIK

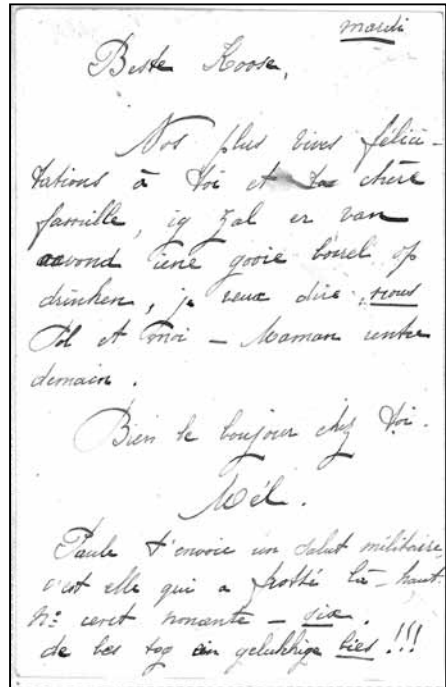
✉ redactie@demaaseikenaar.be

Vanderdonck, Een merkwaardige straatnaam en de dienstplicht

Martin Boonen

En wij die meenden dat we enkele jaren geleden een volledige lijst van Maaseiker weg- en straatnamen hadden gepubliceerd. Maar nu werden wij geconfronteerd met een postkaart waarop de merkwaardige naam "Avenue des Chançards", of vrij vertaald: Gelukzakkenlaan, staat.

Hieronder de voor- en achterzijde van de bewuste postkaart uit de verzameling van de heer Jef Corten, een trouw bezoeker van de Werkgroep: een klein documentje dat ons toch één en ander vertelt over de tijdsgeschiedenis van een eeuw geleden. Vooreerst bekijken we even de poststempel, waaruit blijkt dat het kaartje in 1909 in Peer werd geschreven en verzonden. Het bericht was bedoeld

voor een zekere Joseph Vanderdonck in Maaseik, woonachtig in de Avenue des Chançards. De postbode had met deze fantasierijke straatnaam blijkbaar geen last; de familie Vanderdonck kende hij wel en natuurlijk wist hij waar die woonde, want zoveel families die regelmatig post ontvingen, waren er in die dagen niet. Daarom gleed het kaartje, ondanks die gekke straatnaam, in de juiste bus.

En dan is er nog de toevoeging: "den Loteling nr. 196".

Laat ons nu het kaartje omdraaien en de onduidelijke tekst lezen. Lui die begin vorige eeuw wat langer naar school waren gegaan, schreven haast altijd in het Frans. Wat hun kennis van het Nederlands betreft, die beperkte zich tot het plaatselijke dialect, zoals deze briefkaart duidelijk aantoont.

De tekst luidt als volgt: "Beste Kosen, Nos plus vives félicitations à toi et la chère famille. Ig zal er van avond iene gooe

borrel op drinken. Je veux dire nous Pol et moi. Maman rentre demain. Bien le bonjour chez toi, Mél. Paule t'envoie un salut militaire. C'est elle qui a frotté la haut le numéro cent nonante six.

De bes tog ein gelukkige bies.

Dan volgt nu de verklaring van dit raadselachtig schrijven.

Een Henri Vanderdonck, geboren te Maaseik in 1834 en gehuwd met Elisabeth Eyckholt, dochter van een Maaseiker burgemeester, vestigde zich als geneesheer in Peer. Daar overleed hij in 1895. Het was zijn zoon *Edmond*, geboren in 1872 en eveneens huisarts in Peer, die in 1909 deze gelukwensen stuurde naar zijn neef in Maaseik, toen deze datzelfde jaar een gunstig nummer trok bij de jaarlijkse loting en daardoor werd vrijgesteld van legerdienst. En die straatnaam? Dat was een leuk studentikoos grapje. De aanspreking "*Beste Koosen*" dient begrepen te worden als: *Beste Kozijn, Beste Neef...* Voor jongere lezers geef ik iets meer uitleg over die loting.

In 1830, bij het ontstaan van het

onafhankelijke België, werd de dienstplicht gebaseerd op een systeem van loting met mogelijkheid tot afkoping. Elke 18-jarige man moest een nummer trekken en die loting besliste dan of hij ja dan nee twee jaar lang als soldaat het vaderland moest gaan dienen. Was het een rijkeluiszoon die een ongunstig nummer trok, dan kon hij, mits betaling van ca. 1 600 frank, een arme sloeber kopen - en die waren talrijk - om zijn patriottische plichten te gaan vervullen.

Dit schaamteloze en asociale systeem kende heel wat succes. Op het jaarlijkse contingent van ruim 13 000 dienstplichtigen waren er steeds ongeveer 1 500 vervangers of "*remplaçanten*", zoals ze genoemd werden.

Eerst in 1909 werd door het parlement een nieuwe militiewet aanvaard. De dienstplicht werd drastisch verkort van twee jaar naar 15 maanden en beperkt tot één zoon per gezin. De zgn. remplaçanten behoorden vanaf 1910 tot de geschiedenis.

De trommel die voor 1910 over het lot besliste van de Maaseiker 19-jarigen wordt nog steeds bewaard in de Musea maaseik. Voor meer gegevens verwijzen wij naar "De Maaseikenaar", 1999, I, pp. 38-40.

Merkwaardige belevissen van oud-ambassadeur en stadsgenoot Louis Jaspers over zijn koloniale en postkoloniale ambtsperiode

Jaak Hoedemakers

De omvangrijke memoires van onze stadsgenoot Louis Jaspers, die oorspronkelijk in het Frans werden geschreven, werden door mijn tussenkomst in het bezit gesteld van het Documentatiecentrum van de stad.

Er is thans een compilatie verschenen van de oorspronkelijk Nederlandse uitgave van deze memoires.

Het zijn zijn belevissen als gewestbeheerder in Ruanda van 1952 tot 1960, gevolgd door zijn postkoloniale belevissen, alvorens hij tot het ambt van Belgisch ambassadeur werd benoemd.

Het maakt deel uit van de herinneringen van twaalf oud-kolonialen, bijengesprokkeld door Bob Van Hee onder de titel: *“EN TOEN GING HET LICHT UIT - Belgisch Congo, juli 1960”*.

Uit het apart gebundelde deel van Louis Jaspers citeren wij hieronder het voorwoord van zijn oud-collega Boudewijn Eggermont, die als niemand anders de verdiensten van onze stadsgenoot in het licht stelt: *Tijdens mijn eerste term kwam ik in Nyanza terecht dat de politieke hoofdplaats was van Ruanda, omdat Charles Rudahigwa, als Mutara III de*

Mwami van Ruanda, er resideerde. Midden mijn term kreeg ik een nieuwe baas: Louis Jaspers. Dat was geen toeval. De Mwami had Louis naar Nyanza geroepen, wat eerder uitzonderlijk was. De reputatie van Louis Jaspers was al gemaakt na één en een halve term. We werden in Nyanza goede vrienden en zijn dat na bijna 60 jaar nog steeds.

Louis Jaspers heeft in Afrika en erna een buitengewoon schitterende loopbaan doorlopen. Ik kan de gebruikelijke uitdrukking “vriend en vijand zijn eensgezind” over hem niet citeren, want ik ken geen vijanden van hem. Hij werd gewaardeerd door de blanke en evenzeer door de inlandse overheid (tot aan de Hutu-revolutie). Alle delicate problemen wist hij met diplomatie en toch met vaste hand tot een goed einde te brengen. Als Ruanda in vuur en vlam stond met de opstand van november 1959, werd weer beroep gedaan op zijn autoriteit om de revolutionaire brand te blussen. Vanuit Uganda stookten de uitgeweken Tutsi het ene vuurtje na het andere en trachtten een anti-Belgische hetze op gang te brengen. Louis Jaspers was weer de man die het mocht gaan oplossen. Samen met zijn echtgenote hebben zij er angstige momenten beleefd, omdat ze doodsb bedreigingen kregen en vanuit Cairo een prijs op zijn hoofd gezet was. Maar zoals steeds heeft hij er prachtig werk geleverd tot eer en glorie van ons land.

En dan kwam na juni 1962 een einde aan een steil opgaande koloniale loopbaan. Na heel wat divers wedervaren, dat duidelijk beschreven wordt in zijn memoires, is hij uiteindelijk terechtgekomen waar hij perfect in paste: de diplomatie. Na een behoorlijk druk professioneel leven zou men denken dat hij als ex-ambassadeur nu geniet van een verdiende rust. Gewoon hoge toppen te scheren, hebben de Jaspers zich geïnstalleerd op een berg in de Pyreneeën. Daarbij kan hij het niet laten actief bezig te blijven met diverse sociale contacten. Aldus heeft hij een “Amitié Franco-Belge” gesticht

van de jaren dat ondertussen in de hoge cijfers beland is. Hierna volgt het relaas van een Vlaming, die na de Afrika-tijd met "het licht dat uitging" het licht terug aanstak en het liet schitteren waar hij voorbijkwam. De wijze waarop het koppel Jaspers het gedaan heeft, is toch meer dan voorbeeldig

(Boudewijn Eggermont)

106 *in Perpignan en er een grote vriendenkring uitgebouwd. Hij beschikt over een enorme documentatie over zijn professionele tijd en bovendien over een olifantsgeheugen, ofschoon hij verder niets van een olifant heeft. Dat laat hem toe zijn leven in Afrika en erna vlot te beschrijven. Het loont dan ook de moeite zijn gevarieerd wedervaren te lezen. De lectuur van zijn geschriften brengt ons zo terug in de sfeer van de tijd toen we allen een andere weg opgingen na een gezamenlijk leven in Afrika.*

Een bijkomend element waarom we Louis Jaspers prijzen is zijn betrokkenheid, vandaag nog, bij alles wat met "kolonialen" te maken heeft, terwijl er velen afhaken of zelfs niet meer over Afrika willen horen spreken of lezen. Niet Jaspers. Met zijn onblusbare gedrevenheid blijft hij de vlam aanwakkeren die "de Mohikaan" van Bob Vanhee in leven houdt.

Zijn Nederlandse echtgenote uit Geleen heeft zich snel en soepel aangepast aan de actieve en sociale gerichtheid van haar echtgenoot. Ik moet haar eens vragen hoe dikwijls ze gordijnen genaaid heeft voor de onnoemelijke reeks woonsten en landen waarin ze terechtgekomen is en er drie kinderen in mocht grootbrengen. Nog steeds zijn ze beiden als gentleman-farmers druk bezig met hun verschillende dieren en planten. Wie zoals Louis Jaspers het werken en schrijven gewoon is, blijft onverdroten actief, ondanks het gewicht

Het curriculum van Louis Jaspers:

geb. 20-2-1928 te Maaseik

Koninklijk Atheneum Maaseik

Koloniale Hogeschool Antwerpen 1946-1950, waar hij zijn licentiaat behaalde in de politieke en administratieve wetenschappen

Militaire dienst augustus 1950 - januari 1952

Eerste vertrek naar Afrika maart 1952

Hulpgewestbeheerder Ruanda in Kibungu en Kibuye 1952-1956

Gewestbeheerder Nyanza 1956-1958
Herstellverlof na drie jaar dienst oktober 1958 tot april 1959

April 1959 - maart 1960: op de residentie Kigali achtereenvolgens: gewestbeheerder met bijzondere opdracht, rechter bij het 'Tribunal du Mwami' en controleur van de inlandse rechtbanken en ten slotte assistent van 'Résident Special Logiest'. In deze functies was hij betrokken bij de dood van Mwami Mutara III, de benoeming van Kigeri V en de opstand van de Hutu tegen de Tutsi met hevige politieke strubbelingen.

Maart 1960 - november 1961: koloniaal attaché in Brits Oost-Afrika met standplaats in Kampala. Na de moord op eerste minister Rwagasore van Burundi werd hij in november 1961 benoemd tot 'résident adjoint' in Kitega als gecommisioneerd districtcommissaris.

In januari 1962, bij de aantrede van Edouard HenniQUIAU als Hoge Vertegenwoordiger van België in Burundi, werd hij benoemd tot "Adjoint du Haut Représentant", functie die hij uitoefende tot april 1962, toen zijn territoriale loopbaan in Afrika beëindigd werd.

Louis Jaspers heeft toen nog een korte opleiding gevolgd voor een functie bij het kaderpersoneel van de toen gestarte Ford-fabrieken in Genk. Vanaf 1963 werd hij achtereenvolgens adjunct-administrateur-generaal bij de universiteit Lovanium in Kinshasa en sectorhoofd bij de MIBECO (Mission Belge de Coopération). In zijn functie aldaar was hij betrokken bij besprekingen met de toenmalige president Mobutu. Hierna werd hij nog economisch raadgever bij de Belgische ambassade in Parijs en consul-generaal in Straatsburg.

Eind 1980 kreeg hij zijn eerste ambassadeurspost in Tanzania en van 1985 tot 1989 was hij Belgisch ambassadeur in Pakistan. Hierna werd hij nog belast met de leiding van de Taskforce die instond voor de Uruguay-roundnegotiaties.

Eind 1990 ging hij met pensioen en vestigde hij zich op zijn buitenverblijf in Mas de la Segnore in de buurt van Perpignan in Zuid-Frankrijk.

Wist ge.....

Tony Van Wijck

dat de redactieleden van 'De Maaseikenaar' besloten hebben om samen een bedrag van € 1000 te schenken als sponsoring voor de 'Groeëte Mezeiker Dikjēnaer'. We hopen dat we voldoende opvolgers krijgen.

dat het dit jaar 175 geleden is dat de twee Limburgen gescheiden werden.

dat onze abonnees buiten Maaseik, die geen e-mailadres hebben, gratis ook een exemplaar van het Maaseiker Infoblad ontvangen. Diegenen die over internet beschikken kunnen het Infoblad lezen via de website van de stad.

107

dat een jaarabonnement op 'De Maaseikenaar' minder kost dan twee pakjes sigaretten.

dat dit jaar de Maaseiker 60-jarigen gaan feesten op 4 oktober a.s. Zij die in 1954 geboren zijn en in Maaseik geleefd hebben en die nog geen uitnodiging ontvangen hebben, worden verzocht contact op te nemen met Gilbert Boonen (gilbert.boonen@telenet.be of bel. 0478 44 37 93).

dat in Maaseik weer een café een Maaseiker naam gekozen heeft, nl. na het café "Nog eine" bestaat nu ook in de Grote Kerkstraat het café "De Lèste". Prachtig.

Een grafschild van Eugenius de Bors d'Overen (1763)

108 *Thérèse Godelaine & Stan Hendrickx*

Van vrienden uit Nederland kregen we onlangs een interessante inlichting in verband met de adellijke familie de Bors d'Overen die in de 18de eeuw het pand "Den Regenboeghe" (Bosstraat 24) bewoonde. Over dit zeer fraaie huis berichtte Martin Boonen (1997) uitvoering naar aanleiding van de restauratie ervan in 1997 door de gebroeders Corstjens. Bij de grote stadsbrand van 2 mei 1684, die zich vanaf de Hepperpoort via de Markt naar de Bosstraat verspreidde, was "Den Regenboeghe" het laatste huis van de Bosstraat dat afbrandde. Op dat ogenblik werd het huis bewoond door Johanna Malders (1644-1714), dochter van de bekende zilversmid Fredericus Malders (1593-1662). Zij verkocht de afgebrande bouwplaats in 1699 aan Arnoldus Franciscus Beckers, rentmeester van het graafschap Loon. Hij kocht ook de eveneens afgebrande huisplaats naast "Den Regenboeghe". Het huidige huis werd echter pas rond 1708 gebouwd. In 1723 was het eigendom van Eugenius Josephus de Bors, heer van Overen en Lohmar (1691-1763), over wie we het hier willen hebben. Hij was, net zoals zijn vader Joannes Franciscus de Bors

(1650-1706), directeur van de keizerlijke postdienst die georganiseerd werd door de familie Thurn und Taxis. Het hoofdpostkantoor dat verantwoordelijk was voor de organisatie in het prinsbisdom Luik en de verbinding met Frankrijk, was aanvankelijk in Roermond gevestigd en vanaf 1701 in Pempelfort bij Düsseldorf. Na de Vrede van Utrecht in 1713 werd beslist om het hoofdpostkantoor over te brengen naar Maaseik. Gedurende de 18de eeuw kwamen aldus enkele zeer hoge adellijke ambtenaren in Maaseik terecht. Eugenius Josephus de Bors d'Overen werd in 1691 geboren te Roermond, waar op dat ogenblik het hoofdkantoor van Thurn und Taxis gevestigd was, dat bestuurd werd door zijn vader. Eugenius verhuisde naar Pempelfort (nabij Düsseldorf), toen het hoofdkantoor daar gevestigd was en hij moet verantwoordelijk geweest zijn voor de verhuis naar Maaseik. Daar vestigde hij zich in het huis "Den Regenboeghe" met zijn echtgenote Anna Helena Francisca De Grootte, die in 1697 geboren werd te Keulen in een belangrijke adellijke familie. Eugenius de Bors was een belangrijk man geworden. Naast directeur van de keizerlijke rijkshoofdpst te Maaseik was hij ook regeringsraad van de keurvorst van Mainz en geheimraad van de prins van Thurn und Taxis.

Fig. 2. Detail (Delorme & Collin du Bocage 2014: 17, nr. 34)

Tot nu toe wisten we enkel dat Eugenius de Bors in Maaseik overleed in 1763. Maar onlangs wees Har Schillings ons erop dat het Parijse veilinghuis Delorme & Collin du Bocage een schilderij te koop heeft aangeboden waarop de naam van Eugenius de Bors vermeld wordt.¹ Het betreft een fraai geschilderd wapenschild in zijn originele lijst, dat echter niet al te goed bewaard is.² Het ruitvormige schilderij (83 x 81 cm) toont het wapenschild van de familie de Bors, namelijk een staande beer met zilveren halsband en een eraan bevestigde ketting, die voor de beer naar beneden valt. De voorstelling van de beer wordt nog eens herhaald op het helmteken boven het wapenschild zelf. Het geheel is omringd door bladerkransen. In de vier hoeken van het schilderij staat telkens een kort, in het goud geschilderd opschrift. Bovenaan lezen we "obijt" (gestorven), links "d: 19ná", rechts "Junii" en onderaan "1763". Eugenius de Bors d'Overen overleed dus op 19 juni 1763.

De rijkelijk uitgewerkte lijst van het schilderij is bovenaan versierd met een schedel en onderaan met een zandloper. Deze symbolen laten er geen twijfel over bestaan dat we wel degelijk met een graf schilderij te maken hebben. Gedurende de 17de en 18de eeuw werden zowel de schedel als de zandloper zeer veel afgebeeld in vanitasvoorstellingen (Fig. 3). Omwille van de rechtstreekse verwijzing naar vergankelijkheid waren ze ook uiterst populair voor de versiering van grafmonumenten. Wel dient opgemerkt te worden dat rond de schedel op het wapenschild van Eugenius de Bors een doek is afgebeeld, terwijl dit voor de zandloper niet het geval is. Deze doek kan verwijzen naar de lijkwade die in de katholieke traditie afgelegd wordt op het ogenblik van de verrijzenis. Vermoedelijk hebben we dus niet alleen te maken met een verwijzing naar vergankelijkheid, maar ook naar het

Fig. 1. Grabschild van Eugenius Josephus de Bors d'Overen (Delorme & Collin du Bocage 2013: 16, n° 70)

leven na de dood, wat vanzelfsprekend eveneens erg goed past bij een funeraire voorstelling.

De twee overige hoeken van de lijst zijn versierd met rocaille- en bladmotieven. Tussen de versierde hoeken vinden we een in het goud geschilderd opschrift. Het is helaas niet overal even goed bewaard, maar indien we boven aan rechts beginnen, lezen we in wijzerzin: "E.J. de Bors D'Overen / Com° in Lohmar [???] / Aulic Sm Pri de Tur et Tass Cons Intus (?) / [???]". Het leesbare gedeelte kan vertaald worden als "E.J. de Bors D'Overen, graaf van Lohmar [???], rijkshofraad, geheimraad van zijne majesteit de Prins van Thurn und Taxis, [???]".

Belangrijke personen werden in de middeleeuwen en nadien in de kerk zelf begraven. Aan deze praktijk kwam een einde door een decreet van keizer Jozef II (1741-1790) uit 1784³, die hiermee de volksgezondheid wilde verbeteren. Eugenius de Bors overleed echter reeds in 1763 te Maaseik en moet er ook

Fig. 3. Hendrick Hondius (1626), *t'eynde croont het werck*

110

begraven zijn geweest, onder meer omdat zijn weduwe te Maaseik blijft wonen. We mogen niet nagenoeg volledige zekerheid aannemen dat een uiterst belangrijk man zoals de Bors in de kerk begraven werd. Grafwapenschilden, zoals dat van Eugenius de Bors, waren bedoeld om in de kerk opgehangen te worden, niet ver van het graf zelf. Lang zal het daar echter niet gehangen hebben, want de laatmiddeleeuwse kerk van Maaseik verkeerde op het einde van de 18de eeuw in een erbarmelijke toestand. In 1802 stortte de kerk gedeeltelijk in en in 1807 werd ze afgebroken (Hendrickx 1960). In dat jaar vermeldt Lambert Joseph Caris in zijn kroniek dat de grafzerken verkocht werden om herwerkt te worden tot deuroplijstingen of gebruikt te worden voor de bekleding van stoepen (Hendrickx 1960: 174). Over de inrichting van de middeleeuwse kerk is erg weinig geweten, alhoewel enkele jaren geleden een grondplan met aanduiding van de plaatsing der altaren teruggevonden werd (Janssen 2008). We beschikken helaas niet over inlichtingen betreffende de locatie van de graven in de kerk en hebben dus ook geen idee waar het grafschild van de Bors zou kunnen gehangen hebben. Maar we kunnen wel stellen dat we nu toch tenminste één schilderij kennen dat

oort het interieur van de verdwenen kerk van Maaseik sierde.

Bibliografie

- BOONEN, M., 1997. Den Regenboeghe. Het verhaal van een pand en zijn bewoners. Maaseik.
 DELORME & COLLIN DU BOCAGE, 2013. Art ancien, Art religieux, Haute Époque. Drouot Richelieu, Mercredi 27 Novembre 2013. Paris.
 DELORME & COLLIN DU BOCAGE, 2014. Dessins anciens, Tableaux anciens, Militaria, Mobilier, Objets d'art, Tapis. Drouot-Richelieu, Mercredi 30 avril 2014. Paris.
 HENDRICKX, M., 1960. Wetenswaardigheden betreffende de verdwijning van de oude Maaseiker parochiekerk. Limburg, 39: 171-175.
 JANSSEN, A.M.P.P., 2008. Een nieuwe bron voor het interieur van de voormalige Catharinakerk van Maaseik. De Maaseikenaar, 41,1: 2-4.

VOETNOTEN

1. Het schilderij werd een eerste keer aangeboden op 27-11-2013 (Delorme & Collin du Bocage 2013: nr. 70). Het werd geschat op 1 500-2 000 euro maar bleef onverkocht. Het werd een tweede keer aangeboden op 30-04-2014 (Delorme & Collin du Bocage 2014: nr. 34). Ondanks het tegenvallende resultaat bij de eerste veiling werd de prijs verhoogd tot 2 500-3 000 euro. Het resultaat van de tweede veiling is ons niet bekend.
2. Het houten paneel van het schilderij lijkt uit twee planken te bestaan waartussen een barst is ontstaan die schuin door het wapenschild loopt, vertrekkend van het midden van de rechter bovenzijde. Deze barst splitst links onder in een rechte hoek, vermoedelijk omdat hier een ander stuk hout ingewerkt werd in het paneel. Daarnaast vertoont de lijst verscheidene barsten. Het schilderwerk zelf is evenmin aan de tand des tijds ontsnapt. Met uitzondering van de goudverf lijkt het verdonkerd en de kleuren vertonen relatief weinig contrast.
3. Edict van den Keyser aengaende de begraffenis van den 26 Juni 1784.

Herinnering aan de van Eyckviering in 1990

Martin Boonen

In 1990, bij de van Eyckviering te Maaseik, bevatte het programma o.a. een poëziewedstrijd onder het thema "Jan van Eyck en zijn oeuvre". Tientallen poëzieschrijvers, onder wie verscheidene Maaseikenaren, stuurden hun bijdrage naar de jury. Maar ook ontvingen wij gedichten uit leper, Dilsen-Stokkem, Gijzegem, Heverlee, Sinaai, Weert en heel wat andere plaatsen.

Eén van de meest beklievende gedichten, voor mij en voor heel wat andere juryleden, was ingezonden door de heer Patrick Lateur uit Gijzegem.

Het schilderij dat de dichter inspireerde, was het Arnolfini-echtpaar.

Giovanni Arnolfini was een Italiaans koopman afkomstig uit Lucca en zijn vrouw was de eveneens Italiaanse Giovanna Cenami. De man was de rijke beheerder van een bedrijf in Lucca, die zich in de 15de eeuw gevestigd had in Brugge, toen één van de belangrijkste economische centra in West-Europa.

Het schilderij is zonder twijfel het meest intimistische werk dat van Eyck ooit gemaakt heeft: ditmaal geen religieus onderwerp, geen picturale theologie, maar een huiselijk, diep menselijk

tafereeltje van een man en zijn vrouw in de beslotenheid van hun slaapkamer. Door het linker raam valt het zonlicht in de kamer en belicht de rechterzijde van de twee personen, terwijl de schaduwzijde rechts daarmee in contrast staat. Dit spel van licht en schaduw, samen met de weergaloze weergave van stoffen, weefsels, metalen en glas geven zowel aan de personen als aan de ruimte en de dingen die deze ruimte vullen, een realistische weergave.

De man kijkt, bewust van zijn waardigheid, naar de schilder. De jonge vrouw richt haar blik nederig naar haar man. Op de voorgrond staat een hondje, een typisch symbool van trouw op schilderijen in die dagen. Linksonder zijn haar multjes achteloos neergeworpen, een intiem huiselijk detail.

111

Subliem en getuigend van groot talent en een uitzonderlijk vakmanschap schilderde van Eyck centraal op de achtergrond een bolvormige spiegel, waarin het interieur en de twee figuren volmaakt, maar in verbogen vorm, worden weergegeven.

Maar het merkwaardigste detail van het paneel is een kort zinnetje op de achtergrond vlak onder de wandspiegel. Daar schilderde van Eyck in sierlijke gotische letters het korte, maar intimistische Latijnse zinnetje "Johannes de eyck fuit hic" (Jan van Eyck was hier), een eenvoudig zinnetje dat zijn tevredenheid uitdrukt dit moment van echtelijke liefde te hebben geschilderd. En verder vertellen ons deze vijf woordjes dat van Eyck er zich van bewust was een begenadigd kunstenaar te zijn.

Maar laat ons zwijgen en genieten van de poëtische wijze waarop de dichter Patrick Lateur uit Gijzegem in 1990 dit schilderij verwoordde:

Arnolfini-echtpaar

Johannes de eyck fuit hic (Patrick Lateur)

Het spiegelooft dat niets ontgaat, besluit het laat bezoek dat hij met tere hand en dromig ongeduld ten afscheid duidt, En zij, dicht bij het rode ledikant,

legt toegewijd, nauw voelbaar en beraden haar wezen in zijn palm, verlicht de brede plooi van fluweel en droomt zich gade en moeder in dit vreemde huis van vrede.

Ten voeten uit getekend door de trouw verhalen zij op kleur en stof de geest, een glimp der eeuwigheid, nu man en vrouw voor 't eerst. Want Jan van Eyck is hier geweest

Ver weg het feestgedruis van hoven, wèg het hoogland van retabels en van kerken. "Want, vriend Giovanni, als ich can, dan leg ik in dit huis de veelheid van mijn werken.

Jouw ramen open op de verre reis, haar hemelbed dat wacht. Maar in de tover van oog en hand het woordeloos bewijs: van jullie eerste woord gaat niets verloren"

Reeds lagen de muiltjes achteloos ter zij en maakte ik het sluitstuk op dit feest van zinnen en mysterie: olie, lijn en kleur. Want ik, van Eyck, ben hier geweest.

Vijftig jaar

Luc Bleukx

Op 24 augustus 1964 openden Jacques en Josée Van Dinter-Maes onder de naam DIMA een wassalon. Het was ondergebracht in de kelder van een gebouw in de toenmalige Hoogstraat, thans Vossenbergsstraat genoemd. Het gebouw stond in Maaseik bekend als de "casino" en was in de jaren 1950 gebouwd voor een functie in die richting. Maar die bestemming heeft het nooit gehaald. Het werd afgebouwd tot een soort casco en heeft in die toestand jarenlang leeggestaan. In deze vorm werd het gekocht door Winand Van Dinter, die er zijn smederij in onderbracht. Oorspronkelijk was er op deze plaats een brouwerij. Later werden de gebouwen hiervan gebruikt als magazijn voor de groothandel in koloniale waren van de firma Van Dinter.

Teneinde de nodige bekendheid te geven aan het initiatief van Jaak en Josée werd een stripverhaal gemaakt, dat huis aan huis werd bezorgd in de stad Maaseik. Het verhaal op zich is eenvoudig en dient alleen maar om de Maaseikenaar de weg te wijzen naar het wassalon. Interessanter zijn de tekeningen, die van een zeer hoog

niveau zijn en waarbij excellente beelden van de Maaseikse straten en gebouwen worden getoond. Geniet van de hierbij afgedrukte tekeningen, een selectie uit het acht pagina's tellende verhaal. De geschiedenis hiervan verdient enige toelichting .

Tot op het moment dat Jacques Van Dinter startte met het wassalon, was hij bibliothecaris van de "Ecole Supérieure des Beaux-Arts" in Luik. Daar ontmoette hij Dany Henrotin, de auteur van de tekeningen in het stripverhaal. Het was een uitstekende keuze om deze student in te schakelen voor het realiseren van het stripverhaal. Want het moge duidelijk zijn dat de markante plaatjes met de nodige souplesse en verfijndheid zijn getekend. Hierdoor hebben ze een bijna tijdloos karakter gekregen en komen zij nu nog zeer modern over.

113

Dany Henrotin, intussen een zeventiger, heeft nadien behoorlijk wat prestaties neergezet in de stripwereld. Zijn carrière startte bij het weekblad Kuifje. Later werkte hij jarenlang samen met de uitgeverij Le Lombard en Dargaud, toonaangevend in de stripwereld. Meer persoonlijke inbreng had hij in het stripverhaal Rik Ringers. Zijn grootste prestatie, maar hier ging het behoorlijk de erotische kant op, was de serie die in het Nederlands werd uitgegeven onder de titel "Rooie Oortjes". Heel vaak wordt zijn naam niet volledig vermeld en wordt volstaan met de aanduiding Dany. In 1976 werd het wassalon overgedragen aan een zus van Jacques Van Dinter, en in 1989 werd het definitief gesloten.

114

Kloosterlingen uit Maaseik in de abdij van Postel

Jan Gerits

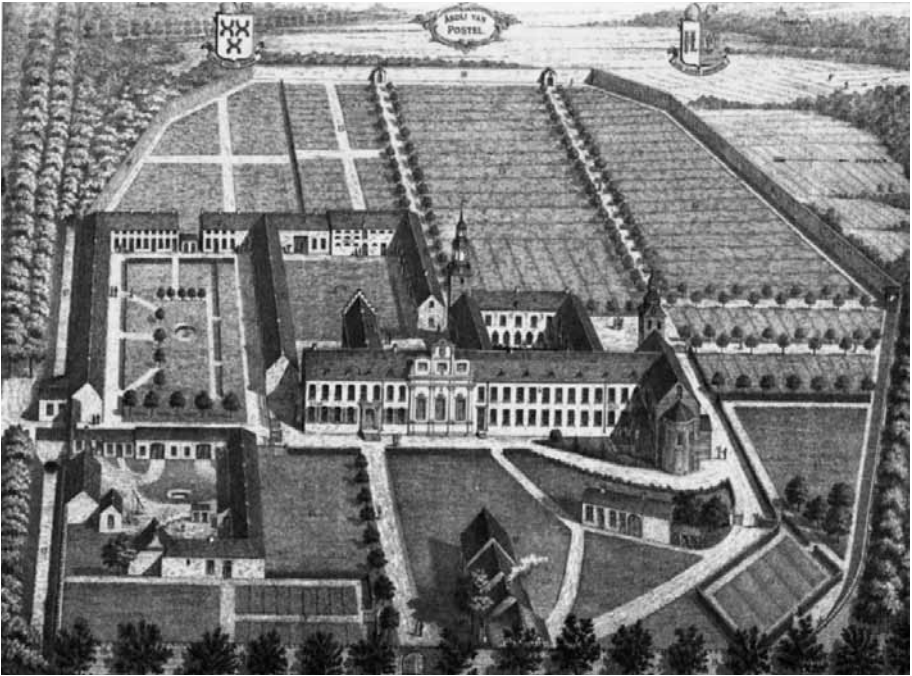
Hoewel de premonstratenzers, norbertijnen of witheren geen kloosters hadden in het oude Land van Loon, kan men toch vaststellen dat heel wat jongeren uit Maaseik en omgeving hun intrede deden in abdijen van die kloosterorden, meestal in het hertogdom Brabant. In de 16de eeuw was er een uitzondering, toen Petrus Benthuis (Benthuisius) (ca. 1555-1580) koos voor een religieus leven in de abdij van Steinfeld, een invloedrijke premonstratenzerabdij in de Eifel (1). Mogelijk was hij bij het nemen van die beslissing geïnspireerd door het voorbeeld van Jacob Panhuysen (ca. 1500-1582), afkomstig uit het nabije dorp Opoeteren (2), en zijn neef Balthasar Panhuysen (+1606), die beiden geruime tijd abt waren van die befaamde abdij. Beide kloosteroversten gebruikten de familienaam Panhausen, die beter was aangepast aan hun nieuwe Duitstalige leefomgeving. In de 17de-18de eeuw kozen twee jongeren uit Maaseik voor het kloosterleven in de abdijen van Tongerlo (3) en Park-Heverlee (4). Geen enkele Maaseikenaar meldde zich aan in de abdij van Averbode. Er was wel een jongeling uit Neeroeteren, die in de

Oost-Brabantse norbertijnenabdij zijn intrede deed, namelijk Siardus-Jacob vanden Eertwegh (1646-1704), pastoor van Testelt (5). Minder gekend is dat twee kloosterlingen-priesters van de Kempense abdij van Postel uit Maaseik afkomstig waren. Dat blijkt uit de recente publicatie van een biografisch lexicon van de Postelse kloosterlingen door archivaris Ivo Billiaert (6), die het Postels biografisch woordenboek van bibliothecaris Ignatius Welvaarts (1840-1892) herwerkte, actualiseerde en opmerkelijk aanvulde (7).

Fulgentius-Henricus Leurs (1689-1758)

De eerste Maaseikenaar die bij de norbertijnen van Postel intrad, was Henricus Leurs, die op 14 september 1689 werd geboren in Maaseik als zoon van Joannes Leurs, die op 14 februari 1706 in Maaseik overleed, en Elisabeth Borgers. Uit hun huwelijk werden acht kinderen geboren, van wie het oudste kind Jan (° 31 oktober 1677) vroegtijdig overleed. De overige zeven kinderen, die in het doopregister van Maaseik zijn vermeld, waren: Jan (° 22 juni 1680), Gertrudis (° 13 april 1685), Helena (° 21 mei 1687), Henricus (° 14 september 1689), Theodorus (° 25 april 1692), Andreas (° 30 november 1695) en Sebastianus (° 27 november 1699). Over de basisopleiding van Henricus Leurs zijn geen gegevens voorhanden, maar men mag aannemen dat hij vermoedelijk in zijn geboortestad de Latijnse school bezocht, die er sedert 1621 door de kruisheren werd geleid (8). In 1710 deed hij zijn intrede in de abdij van Postel, waar hij op 26 oktober werd ingekleed als frater Fulgentius en zijn noviciaat begon. Op 28 augustus 1712 werd hij geprofest. Achtereenvolgens werd hij in Antwerpen tot subdiaken (24 februari 1714), diaken (22 december 1714) en priester (21 december 1715) gewijd. Vermoedelijk vervulde hij nadien enkele functies in de abtjigemeenschap,

115

De abdij van postel rond het midden van de 18de eeuw

waarvan het archief geen vermelding maakt. Op 5 december 1719 werd hij benoemd tot kapelaan in de Noord-Brabantse parochie Sint-Oedenrode. Hij keerde op 20 oktober 1724 terug naar de abdij, waar hij twee bestuursfuncties bekleedde: op 9 februari 1725 werd hij als circator en op 2 april 1727 als prior aangesteld. Als circator moest hij enigszins de discipline in de werkplaatsen controleren. In die functie was hij ook raadslid en verving hij de prior en de subprior bij hun afwezigheid. In november 1727 vertrok hij naar Rhenoy en omliggende dorpen in Gelderland om er pastoraal werk te verrichten. Op 6 december 1727 werd hij door Martinus van Hees, aartspriester van Utrecht, tot pastoor van Rhenoy benoemd. Een tiental jaren later moesten verscheidene rooms-katholieke geestelijken onder druk van de protestanten hun parochies verlaten. Ook Fulgentius-Henicus Leurs

verliet in januari 1738 zijn parochie en keerde terug naar de abdij van Postel. Op 2 oktober 1752 tekende hij als "senior". Hij overleed er op 11 december 1758 en werd op het kerkhof van de abdij begraven (9).

Theodorus Tulleners (1699-1728)

Naar het voorbeeld van Fulgentius-Henicus Leurs koos ook de tien jaar jongere Theodorus Tulleners voor het kloosterleven in de abdij van Postel. Hij werd op 1 september 1699 geboren in Maaseik als zoon van Bernardus Tulleners, die op 31 augustus 1725 overleed, en Maria Driessen (of Dresen). Hij groeide op in een gezin van zes kinderen: Emilia (° 28 december 1695), Jacobus (° 30 januari 1697), die op jonge leeftijd overleed, Theodorus (° 1 september 1699), Anna (° 13 november 1703), Livinus (° 24 januari 1707) en

Jacobus (° 14 september 1717). Mogelijk genoot hij zijn basisopleiding in de Latijnse school, die in Maaseik door de kruisheren werd geleid. In 1720 trad hij binnen in de abdij van Postel, waar hij op 23 juni, met behoud van zijn doopnaam, werd ingekleed als frater Theodorus en aan zijn noviciaat begon. Op 21 juni 1722 sprak hij zijn kloostergeloften uit. Vervolgens werd hij in Mechelen tot subdiaken (10 augustus 1722), diaken (7 maart 1723) en priester (14 augustus 1724) gewijd. Inmiddels was hij op 12 maart 1723 als bibliothecaris aangesteld. Omdat hij klaarblijkelijk over een goede zangstem beschikte, fungeerde hij eveneens als tweede voorzanger (“succentor”) in de liturgische koordiensten in de abdijkerk. Op 21 oktober 1724 werd hij benoemd tot ziekenmeester (“infirmarius”) en op 13 juni 1726 werd hij in dezelfde functie bevestigd. Hij overleed in de abdij van Postel op 23 februari 1728 en werd op het kloosterkerkhof begraven (10).

- (1) J. GERITS, Petrus Benthuisius van Maaseik in de abdij van Steinfeld (Eifel,D.), in: De Maaseikenaar, XXXVII, 2006, blz. 7-8.
- (2) J. GERITS, Jakob Panhausen van Opoeteren, abt van Steinfeld. Een ascetisch schrijver en humanist uit de 16de eeuw, in: Album dr. M. Bussels, Hasselt, 1967, blz. 241-253; J. GERITS, Jakob Panhausen van Opoeteren, Abt van Steinfeld (ca. 1500-1582), Opoeteren, 1976, 20 blz., ill.; J. GERITS, Jacob Panhuysen van Opoeteren, abt van Steinfeld. Een kloosterhervormer, ascetisch schrijver en humanist

uit de 16de eeuw, in: Heemkunde Limburg, 2006, nr. 2 (juni), blz. 10-15, ill.

- (3) J. GERITS, Nicolaas Paulus Meyers (1695-1778), president van het Sint-Norbertuscollege in Rome en procurator-generaal van zijn kloosterorde bij de Heilige Stoel, in: De Maaseikenaar, XXXVIII, 2007, nr. 4, blz. 161-167.
- (4) R. VAN WAEFELGHEM, Le Nécrologe de l'Abbaye du Parc, Brussel, 1908, blz. 187 en 189.
- (5) J. GERITS, Neeroeterse figuren. Siardus Jakob vanden Eertwegh (1646-1704), in: Periodiek contactblad voor Neeroeteren, IX, 1973, nr. 4, blz. 2-3.
- (6) I. BILLIAERT, De norbertijnen van de O.-L.-Vrouwabdij van Mol-Postel. Biografisch Lexicon 12de-21ste eeuw, Balen, 2013, 284 blz., ill.
- (7) I. WELVAARTS, Postel's Biografisch Woordenboek van de XII tot de XIX eeuw, Brecht-Tilburg-Brussel, 1892, 274 blz., ill.
- (8) W. SANGERS, De latijnse school te Maaseik, in: De Kruisheren te Maaseik, 1476-1797, 1855-1955, Diest, 1955, p. 79-112.
- (9) I. BILLIAERT, a.w., blz. 128. De gegevens over de familie Leurs-Borgers werden bezorgd door het Documentatiecentrum van Maaseik, waarvoor oprechte dank.
- (10) I. BILLIAERT, a.w., blz. 185. De informatie over het gezin Tulleners-Driessen kregen we van het Documentatiecentrum van Maaseik, waarvoor oprechte dank.

Donateurs

Luc Bleukx

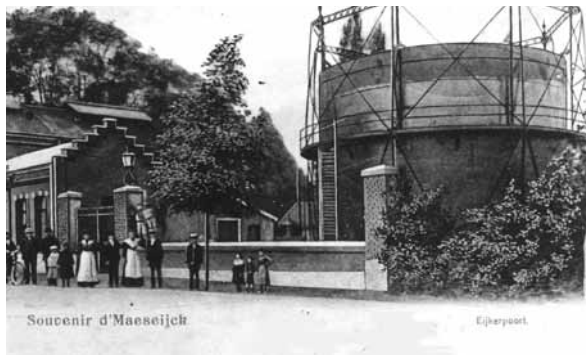
Nadat de lijst van donateurs zoals gepubliceerd in het laatste nummer van De Maaseikenaar reeds was afgesloten, bereikte ons nog de betaling van twee donateurs: Dhr F. Wieers uit Hove, en Pieëters bvba uit Maaseik. Hiervoor onze hartelijke dank.

Mezeik van vreuger vuur 100 jaar

Mezeik, het kleinste stedsje aan de Maas, is al hieël lang bekènd tot ver bówte z'n grenze, ten ièerste ómdet het alti-jd ein handelsstedsje is gewaes en den nog mèt ei Frans accéntsje, lówster mer: *Hotél de la Source, Hotel du Globe, Café de la Frontière, Hotel du Chemin de Fer*, te vääol óm op te neume.

Vreuger stingen op de Mert veer waterpómpe en dao ging men naotów oppe klómpe. Riolering waas ter nog neet en W.C.'s speule, jao det hoofde tón neet.

Vreuger waas Mezeik ouch al ein echte industriestad, want huur mer ins: hi-j

Gasfabriek

Brikkenoven

waas ein loejeri-j bi-j Zjanke Huits, mer dao roeëk het neet al te plujs, hi-j waas n'n tonnewatsjer, dae maakde wasti-jne en houtere tónne, nog van gooj kwaliteit, want het waas nog allemaol hout van vuur den oeërog. Den waas hi-j nog ei sigarefabrik, ein drökkeri-j en zelfs ei gaasfèbrik (**FOTO**). Gezwieëge van di-j buurstelmakeri-j van de Wolkni-jn en den Däöl mèt zi-jn breurs, den Dikke van Spitz. Ouch sting hi-j het pannefèbrik van Spitz en de brikkenoeëve van Theo Schouterden, (**FOTO**) dae tón al vuur vääol werk zörgde en det waas allemaol handwerk.

Ouch woeëren in Mezeik vi-jf brouweri-jen en waem mós di-j brouweri-jje bevuurraode? Det waas de mouteri-j van Hendrix in de Bosstraat. Dae sting borg det ze niks te kort hawwe.

Bi-j Hendrix wirkde Willem Sodermans. Jóng, dae kos lache "hu hu hu" mèt zi-jn zwaor stóm. Hae haw eine snor wi-j einen awwe buuërstèl. Willem sting bekènd det hae zoe sterk waas es e paerd. Bi-j Méchel van Pottaazje-Maan, de vrouw van Wullem Sodermans ging hawf Mezeik de was speule. Ze woeënden in de Plantaasj en het water in de Graaf waas tón zoe zuiver, dao kos men zelfs van drénke. De minse móste dao waal ei paar cent

vuur betale en ouch vuur geduipde mèlk kos men bi-j Méchel teréch en di-j waas ouch waal sjoeën wit, zjus wi-j de was. Iech höb spi-jt det iech het neet mieër ins kan mètmake wi-j het vreuger waas in oos stedsje Mezeik. Mer het stróntkerke wil iech den waal weglaote, want di-j wirkde meital snachs en det stinkérke haw zoe ei piekant gekrujd geurke bi-j, det iech lever neet mótt opsnówwve, ouch al zègke ze waal det het gezónd is. Zjust ómdet ter vreuger gein riolering in Mezeik waas móste ze bekans eederen daag di-j hujskespótte laeg make. Neet mèt masji-jne wi-j nów, mer waal mèt ummers en det doorde nateurlik vööl langer.

Vreuger kènde ederein in de straot ederein, mer nów kèn iech tówwvallig nog eine mins mèt zi-jn vrouw. Di-j zeen hi-j trök kómme woeëne nao 50 jaor. Vuur de res zeen het allemaol anger minse. Di-j wènke waal of loupe sti-jf langs diech doeër.

Vreuger tón waerde vööl moppe vertèld en ouch vööl gezeiverd en det wuuert nów ouch erg gémis.

Ouch waas ter vreuger eder jaor kèrmis op de Mert, mer dao is nów gein plaats mieër vuur, dao zeen te vööl ottoos. Det plezeer höbbe ze ós allemaol aafgepak. Vreuger woeëren in Mezeik 140 café's, woevan der 24 hi-j op de Mert loeëge. Den tv haef dao ein eind aan gemaak: nów zeen ter nog mer ein gooj 20 café's in hieël Mezeik. Jao, zoe waas het in Mezeik vuur 100 jaor, mer nów is det hieël angers, det is toch klaor.

Brouwerij Schouterden

Kermis grote markt

De Grote Oorlog

Herinneringen van de Maaseikenaar Theo Timmermans

120

Martin Boonen

Van de vele oud-strijders die in de Eerste Wereldoorlog de tragiek van de loopgraven hebben beleefd, zijn er maar weinige die hun ervaringen op schrift hebben gesteld.

Eén van hen die na de oorlog hun belevenissen aan de IJzer aan het papier hebben toevertrouwd, was de Maaseikenaar Theo Timmermans. Oudere stadsgenoten herinneren zich natuurlijk nog goed deze beschaafde en beminlijke heer, woonachtig op de Markt en eigenaar van de eertijds bekende winkel in herenkleding in de Bosstraat.

De heer Timmermans werd geboren in 1899 en overleed in 1973 te Maaseik. In augustus 1915, de jongeman was toen nauwelijks 16 jaar en leerling aan het college van de kruissheren, waagde hij de gevaarlijke vlucht over de prikkeldraadversperring naar het neutrale Nederland, om vandaar via Engeland aan de IJzer mee te gaan vechten tegen de Duitse indringer. Na een korte militaire opleiding in Engeland werd hij op 17 februari 1917 ingezet aan het IJzerfront en aldaar ingelijfd bij de 5de Compagnie van het 14de Linieregiment..

De herinneringen aan zijn frontervaring

TIMMERMANS, Théo-G.
Maeseyck. — Soldaat.
3 frontstr., 1 kw. str.
✕ P.; mvc; ♡; Ⓒ 14-18.

schreef de heer Timmermans, eenmaal terug thuis, enige jaren later neer; ze vormen nog altijd een waardevolle en menselijke getuigenis. Hij beschrijft als onervaren soldaat zijn kennismaking met de realiteit in de loopgraven bij Merchem, een totaal verwoest dorp, veroverd door de Duitsers, maar iets later door de Belgen teruggewonnen. Daar maakte hij kennis met de stank van dode paarden en mannen. In zijn geheugen stond jaren later nog steeds het feit gegrift hoe hij na een dagenlang gevecht ter plaatse in slaap viel en wakker werd boven op het kadaver van een paard. Later aan het front bij Alveringem beschrijft hij de ontroering die hij beleefde toen hij de eerste brief van zijn ouders ontving, van Maaseik naar Nederland gesmokkeld, een brief die hem diep ontroerde en deed dromen van de gelukkige avonden thuis in het zo verre Maaseik.

Nog later vertrok zijn compagnie naar het front bij Kruisabele, een streek bij Brugge waar alle bewoners gevlucht waren en alle huizen verwoest. Daar werden de soldaten tewerkgesteld aan de bouw van loopgraven en versterkingen. Dat betekende urenlang tot aan de knieën in het water staan onder aanhoudende explosies van Duitse obussen. Toen hij wakker werd na een korte nacht in de voorste loopgraven, moest hij vaststellen dat het meegekregen rantsoen brood door ratten was opgevreten.

Dan was er ook nog de vreselijke winterkoude. Het enige wat men hiertegen kon doen, was in de handen wrijven. Op zulke momenten, in het open Vlaamse veld, herinnerde hij zich zijn jeugd jaren in Maaseik: de straatmuzikant Sanne van de Boe deed net hetzelfde, als hij met zijn harmonica voor een aalmoes op winterdagen door de Maaseiker straten trok.

Na zes dagen leven in de hel van de voorlinies, haast zonder enige behoorlijke nachtrust, mocht de eenheid dan voor enige dagen terug naar het veilige "kantonnement" achter de strijdlinies. Ook de gruwel van de gasaanvallen zag de jongeman: slachtoffers die met schuim op de mond, hoestend en soms blind, huilend van de pijn aan hun einde kwamen.

Gedurende een bepaalde tijd diende Timmermans onder de Limburgse korporaal Theodoor Kubben, gesneuveld in september 1918. Wanneer een Franstalige officier zijn bevelen en opdrachten aan de eenheid kwam geven, vroeg Kubben na afloop steeds aan Timmermans, "Wat heeft hij nu allemaal gezegd?" Het waren deze ervaringen die de grondslag vormden van de naoorlogse Vlaamsgezinde houding van Theo Timmermans. Op 29 september 1918, nauwelijks anderhalve maand voor de Duitse overgave, werd Timmermans zwaargewond aan het hoofd door de scherf van een obus. Hij werd

overgebracht naar het Hôpital L'Océan Vinckem, waar chirurgisch via zijn mond een brok metaal van een kubieke centimeter uit zijn hoofd kon worden verwijderd. Tot 23 oktober 1918 verbleef hij in het ziekenhuis. Hij had een haast dodelijke verwonding overleefd.

Nog geen drie weken later eindigde de gruwelijke oorlog. Op woensdag 20 november 1918 eindigen zijn "mémoires" met de eenvoudige, maar zo ontroerende woorden: "Ik ga naar huis".

Na de oorlog werd de heer Theo Timmermans verheven tot Ridder in de Kroonorde en in de Leopoldsorde. Onze dank gaat uit naar zijn zoon, de heer Gust Timmermans, dankzij wie wij dit document van zijn vader mochten inzien, een menselijk document van een vroegere stadsgenoot die het inferno aan den lijve heeft meegemaakt en het overleefde.

W.O. I: het verhaal van pater Beauduin

Martin Boonen

In 1919, kort na de Eerste Wereldoorlog, gaf het bestuur van het Davidsfonds aan de lokale afdelingen de opdracht een kort verslag te schrijven over de bezettingsjaren. Deze verslagen werden gepubliceerd onder de titel "Oorlogsboek van het Davidsfonds. Een en ander over de Duitschers in de omschrijving der afdelingen. 1914-1918. - [Brugge : J. Houdmont-Carbonez], s.d. - 2 vol.

In het eerste deel van de reeks publicaties, op pp. 68-76, vindt men de bijdrage uit Maaseik. Tot hiertoe konden wij niet achterhalen wie er de schrijver van was. Stijl en woordkeuze doen vermoeden dat het één van de parochiepriesters of één van de kruisheren was, die toen als proost van het Maaseiker Davidsfonds fungeerde.

De Maaseiker bijdrage bevat niet veel gegevens die niet vermeld werden in ons boekje "Een Bezette Stad" en doorgaans ontbreken in het verhaal van de feiten belangrijke gegevens, zoals de datering of namen van de personen. Eén enkel feit uit het boekje lijkt ons echter boeiend genoeg om er met enige

fantasierijke overdrijvingen een thriller van te maken met als titel: "Hoe een brave priester-kloosterling ontsnapte aan het Teutoonse geweld".

De benedictijnerpater Lambert Beauduin had in 1914 de barbaarse verwoestingen en moorden in Leuven van dichtbij meegemaakt en zoals veel andere landgenoten had hij nadien heel wat jonge mannen aangezet en zelfs geholpen het bezette land te ontvluchten en aan te sluiten bij het Belgische leger aan de IJzer. Na een tijdje werd hij hiervan door de bezetter verdacht, maar hij wist bij een familielid in Roost onder te duiken, maar niet voor lang. Pater Beauduin ondernam de verre tocht naar het iets veiligere Limburg. Enkele dagen verbleef hij in Neeroeteren bij kapelaan Op 't Roodt, een verblijf met een ongunstige afloop, want op 24 juni 1915 werd hij er door de Duitse politie gearresteerd en naar de

Oud logo van het Davidsfonds.

DAVIDSFONDS Maaseik

Nieuw logo van het Davidsfonds.

Kommandantur in Maaseik gevoerd en daar opgesloten.

De dag daarop zou pater Beauduin door een Hauptmann verhoord worden, samen met heel wat andere verdachten. Uiteindelijk zat de pater nog als laatste te wachten. Eén van de twee gewapende Duitse soldaten die in het lokaal toezicht hielden, verliet de wachtkamer en liet de deur open, terwijl de andere, slaperig na zoveel uren, door het raam naar buiten keek. Muisstil sloop onze pater de kamer uit en de trappen af, waarna hij aan de poort met een glimlach op de mond tegen de wacht zei: *"Ich bin frei"*. Wij kunnen ons voorstellen dat de Duitse soldaat reageerde met: *"So, so! Ich gratuliere."*

Flink doorstappend over de Bosstraat sloeg hij af in de Hoogstraat, thans de Vossenbergsstraat genoemd; daar, in de achterbouw van één van de woningen van de Markt, vond hij werkluikeren, die hij aantrok, waarna hij zijn tocht verder zette naar de tramhalte aan de Bospoort. Maar daar wemelde het van Duitse militairen. In de lokalen van de tramlijn bevond zich namelijk de beruchte Duitse *Westwache*. Uit een kort maar oprecht gesprekje met een Maaseiker tramconducteur vernam onze pater, gelukkig maar, dat hij niet de tram moest nemen, omdat bij elke rit door Duitse soldaten alle *"Passierscheine"* gecontroleerd werden. De man raadde hem aan te overnachten in een lege

aanhangwagen, waarna de volgende morgen de handige pater onze bezette stad in een veewagen verliet richting Leopoldsburg in het welriekende gezelschap van tientallen runderen. Of deze reis met succes verliep, wordt in het verslag niet vermeld. Blijkbaar werd de pater nadien toch nog aangehouden. Zo weet de Maaseiker verslaggever nog te melden dat de handige pater later een laatste, sluwe en geslaagde list wist te gebruiken.

De man speelde het klaar om aan een Duits werkkamp te ontsnappen. Hij slaagde erin zich te laten interneren in een psychiatrische instelling. Zo werd hij door de bezettende overheid uitgewezen voor een opname in Nederland in een instelling. Maar in een gekkengesticht kwam hij nooit terecht, wel in de Belgische loopgraven aan de waanzinnige IJzer, strijdend tegen de vijand.

123

'Maaseik in de Eerste Wereldoorlog': twaalfde Nacht van de Geschiedenis een succes

124

Wim Corstjens

Foto's: Roger Maes

Zo'n 23 500 geschiedenis­liefhebbers in heel Vlaanderen namen op dinsdag 25 maart deel aan 235 activiteiten tijdens de twaalfde "Nacht van de Geschiedenis". Dat is maar liefst 7 000 meer dan vorig jaar en tegelijk het hoogste aantal deelnemers ooit. Dit jaar draaide alles rond het dagelijkse leven tijdens de Eerste Wereldoorlog.

In Maaseik sloegen het Davidsfonds, de Pater Sangerskring, de Gidsenbond, het

Documentatie­centrum, Speelgroep Van Eyck, Musea Maaseik, de medewerkers van Zaal Van Eyck en de Koninklijke Harmonie Concordia voor de twaalfde keer de handen in elkaar om 324 bezoekers een 'onvergetelijke nacht' te bezorgen. Jaarlijks krijgen zij hiervoor de nodige medewerking van het stadsbestuur. De koffietafel van de Wereldwinkel was een goede smaakmaker bij het openingswoord van de oorlogsburgemeester.

De Grote Oorlog wordt al te vaak verengd tot het IJzerfront, maar in ieder dorp of gehucht liet de Eerste Wereldoorlog sporen na. Het dagelijks leven stond niet stil. Hoe overleefden gewone mensen, hoe verdienden mensen hun boterham, hoe verliep de inkwartiering van Duitse soldaten, hoe zat het met het onderwijs, was er nog hygiëne, waren er burgerslachtoffers...?

Op vijf locaties in de historische binnenstad werd de Eerste Wereldoorlog letterlijk in beeld gebracht door ervaren gidsen, foto's en een film.

Aangevoerd door doedelzakspeler Wim Andries en met een 'poppy' opgespeld stapten de deelnemers via de Eikerstraat naar het Vredespoortje aan de Eikerpoort. Daar hield burgemeester Creemers een waardige toespraak. In de Tiendenschuur van Bart Demoustiez aan

de Sionstraat evocerde Rooske Liefsoons de terugtrekkende Duitse troepen met een fotopresentatie. In de hal van het Stadhuis gaf Martin Boonen uitleg bij een film over het dramatische verhaal van Emiel Stevigny. In het Museum vertelde Francine Beirnaert over "de elektrische draad". In de Kapucijnenkerk citeerde Lieve Weetjens uit het dagboek van een non en in het pand Verlaak aan de Bosstraat besprak Eddy Housen de beelden van de vaak onmenselijke omstandigheden waarin de mensen moesten leven.

De apotheose had plaats in Zaal Van Eyck waar Speelgroep Van Eyck 'De Groote Oorlog' ten tonele voerde. Genietend van een lekkere Jan Van Eyck Tripel praatten de deelnemers nog lang na over deze bijzondere 'nacht'. Een fotoreportage vindt men op: www.maaseik.davidsfonds.be.

Het 'platform van de nacht' maakt zich nu al op om een verrassend, rijk en origineel programma samen te stellen rond het thema 'Landbouw en visserij in Maaseik'.

Noliko Maaseik en het van Eyckjaar

126 Wim Corstjens

Volleybalclub Noliko Maaseik speelde het voorbije seizoen niet alleen in België, maar ook in Europa, van Tsjechië tot Griekenland en van Italië tot Rusland, met een van Eycklogo. Het ontwerp is van Tjeu Corstjens. Bedankt Noliko, voor deze internationale promotie!

De Stuurgroep van Eyck en het Cultureel Platform kozen in februari voor het logo van Chris Vosters, leraar aan de Kunstacademie van Maaseik.

Maaseik viert het Van Eyckjaar 2014

Wim Corstjens

Het standbeeld van de illustere gebroeders Van Eyck staat 150 jaar op de Markt. Maaseik viert daarom het Van Eyckjaar 2014

met een zeer ruim en divers aanbod aan activiteiten. Stad Maaseik en het Cultureel Platform Maaseik organiseren in 2014 en 2015 tentoonstellingen, evenementen, lezingen, publicaties,..., in het teken van Jan en Hubert van Eyck.

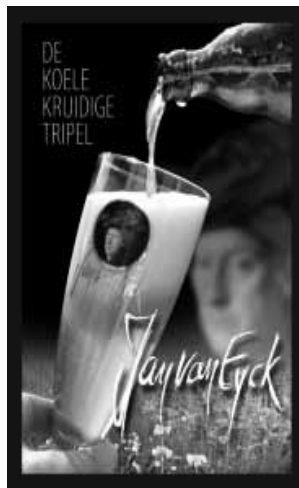
Het Cultureel Platform startte voor deze gelegenheid al in april 2009 en is, als ideeëngenerator, de centrale spil van de activiteiten die diverse verenigingen in het Van Eyckjaar organiseren. Doel is om dit elan dat in Maaseik opflakert ook over de grens van het Van Eyckjaar verder te zetten en om Maaseik definitief op de kaart te plaatsen als **Van Eyckstad**. Samen met de grote Van Eyckgemeenten, Brugge en Gent, wordt de naam en de faam van Van Eyck verder in de actualiteit gehouden.

De evenementen zijn zeer uiteenlopend: toneel, muziek, sport, tentoonstelling,

dans,... De activiteiten, die tot stand zijn gekomen door de gedrevenheid van vele individuen en verenigingen, nodigen steeds weer opnieuw uit om stil te staan bij het oeuvre van Jan en Hubert van Eyck.

Gerealiseerde activiteiten

Sinds 2012 is een nieuw streekbier onder de merknaam "Jan Van Eyck Tripel" gelanceerd door Davidsfonds Maaseik. Het is verkrijgbaar in flesjes en in vaten.

127

Sinds 1 januari 2014 is een CD met vier liedjes, in het dialect, gezongen door Wiel Janssens en Baer Houben. 'Jan en Baer thòws in ós stad' is verkrijgbaar bij Toerisme Maaseik.

Gedichtenwedstrijd: **“En zo dichtten de gebroeders Van Eyck”** door de Marnixring Land van Loon. Uit 774 gedichten van leerlingen en studenten werden

door een vakjury 21 gedichten bekroond. De prijsuitreiking ging door op 11 mei in het Cultuurcentrum Achterolmen. Prijswinnaars zijn te vinden op www.marnixring.org/nl/home-page.

128

In dit tijdschrift, De Maaseikenaar, publiceren verschillende auteurs over **“De gebroeders Van Eyck”** in elk van de vier edities van de jaargang 2014. De omslag van het tijdschrift staat in het teken van het Van Eyckjaar.

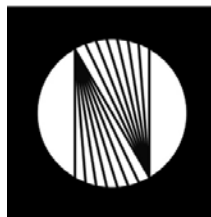

Op 21 maart had een druk bijgewoonde persconferentie plaats in de zaal van

het stadhuis op de Markt. Informatie en foto's vindt men sinds die dag op www.vaneyckmaaseik.be en op www.facebook.com/VanEyckjaar2014?ref=hl.

Vanaf 22 maart tot 22 november 2014 danst “Groove It” elke 4de zaterdag van de maand een **“Van Eyckdansuur”** op het Kolonel Aertsplein of op de Markt.

Op 3 en 4 juli organiseerde het Davidsfonds een zomercursus **‘Het Lam Gods: een meesterwerk in herstel’** door Anne van Grevenstein. De eerste cursusdag gaat door in de Aula van de Kunstacademie in Maaseik en de tweede dag in Gent.

Op 5 en 6 juli opende de vzw Nuchelenhof het kunstproject: **“D-Eyck.14”**. Kunstenaars krijgen de opdracht om op een eigenzinnige en hedendaagse manier een fragment of een link m.b.t. de gebroeders Van Eyck te verwerken in hun kunstwerk(en). www.nuchelenhof.be

Maaseyck Standbeeld van J. en H. Van Eyck. Status de J. et H. Van Eyck

129

Geplande activiteiten

26-07-2014 **Dans:** "Van Eyck Dansuur" Bospoort Maaseik
(15 tot 16 uur)

08-2014 **Auteurs** over "De gebroeders Van Eyck" in het tijdschrift De Maaseikenaar.

23-08-2014 **Dans:** "Van Eyck Dansuur" Bospoort Maaseik
(15 tot 16 uur)

09-2014 **Sportmanifestatie:** "Van Eyckrun" door de Sportdienst i.s.m. AVT. Een sportieve, recreatieve trainingsloop onder begeleiding. Van Dorne naar het standbeeld in Maaseik.

09-2014 **Uitgave:** "De Rechtvaardige Rechters" door Herman Hendrix Voor Jannen en Baeren (Markt)

09-2014 **Tentoonstelling:** "Het Lam Gods" door Ars Eyckensis, in Maaseik, Neeroeteren en Opoeteren. Begeleiders: Mik Vos en Marietje Broens. CCA

09-2014	“Woordpuzzel: puzzelen met van Eyck in het Maaseiker van Eyckjaar”	Via het Infoblad
07-09-2014	VOLKSFEEST OP DE MARKT <ul style="list-style-type: none"> • Feestelijke opening van het Van Eyckjaar 2014 op de Markt, met een reënschening van de historische onthulling van het standbeeld. • Reünie van alle Jannen en Baeren. • Optredens van 3 muziekkorpsen: Koninklijke Harmonie De Voortgang Neeroeteren, Koninklijke Fanfare Sint-Dionysius Opoeteren en de Koninklijke Harmonie Concordia Maaseik. Optreden van het Groot Ensemble Academie Maaseik. • Zangstonde met het Limburgs Volkslied en “Liederen over het standbeeld van Jan en Baer” Wiel Janssens en Baer Houben. • Dansact door ‘Groove It’. • Schilderen en tekenwedstrijd. • Bakken van de reuzenknopkoek met aanwezigheid van Meesterbakkers en Folklore groep De Knapkoekers. • Geïllustreerd verhaal over “De Rechtvaardige Rechters” door Herman Hendrix en Tjeu Corstjens voor alle Jannen en Baeren. 	
07-09-2014 t/m januari	Tentoonstelling: “VAN EYCK ONDER DE LOEP”: Servetringen geïnspireerd op de jaspeld van de ‘Goddelijke Heer’. I.s.m. vzw Arbeidskansen van Ter Engelen door Marieta Bruekers.	Hotel Van Eyck
07-09-2014 t/m 07-01-2015	Tentoonstelling: “VAN EYCK ONDER DE LOEP”: Servetringen geïnspireerd op het orgel van de zingende engelen en het paardentuig door Marieta Bruekers.	Hotel Van Eyck
07-09-2014 t/m 12-12-2014	Tentoonstelling: “Van Eyck inspireert” door Bie Flameng. Deel 1: een projectie van de grafische prentenreeks.	Hotel Van Eyck
07-09-2014 tot voorjaar 2015	Tentoonstelling: “Livina Van Eyck, een verborgen leven”	
17-09-2014	Lezing: ‘De Gebroeders Hubert en Jan van Eyck’ door Jos Henckens	Auditorium Maaseik
27-09-2014 (15 tot 16 uur)	Dans: “Van Eyck Dansuur”	Bospoort Maaseik

10-2014	Tentoonstelling: "Het Lam Gods" door Ars Eyckensis, in Maaseik, Neeroeteren en Opoeteren. Begeleiders: Mik Vos en Marietje Broens.	CCA
25-10-2014 (15 tot 16 uur)	Dans: "Van Eyck Dansuur"	Bospoort Maaseik
11-2014	Tentoonstelling: "Het Lam Gods" door Ars Eyckensis, in Maaseik, Neeroeteren en Opoeteren. Begeleiders: Mik Vos en Marietje Broens.	St.-Catharinakerk
11-2014	Wetenschappelijke publicatie: "De Gebroeders Van Eyck. Een geschiedenis rondom een monument" door Wim Lemmens.	
08-11-2014	Concert: "Themaconcert Van Eyck" door de Koninklijke Harmonie Concordia Maaseik	Zaal Van Eyck
22-11-2014 (15 tot 16 uur)	Dans: "Van Eyck Dansuur"	Bospoort Maaseik
25-11-2014	Lezing: 'Bartholomeus van Eyck' door Jos Henckens, Vorming Plus , Pater Sangerskring.	De Beurs
29-11-2014	Concert: "Muzikale evocatie van Het Lam Gods" door Koninklijke Harmonie De Voortgang, Neeroeteren en het Van Eyckensemble.	Maaseik CCA
12-2014	Auteurs over "De gebroeders Van Eyck" in het tijdschrift De Maaseikenaar.	De Maaseikenaar
20-12-2014	Toneel: "Assepoester". De titel laat iets anders vermoeden maar de aandacht gaat wel degelijk naar het hedendaagse Maaseik, het standbeeld dat er 150 jaar staat, het Jan Van Eyckbier, enz... door Speelgroep Van Eyck.	CCA
27-12-2014 (15 tot 16 uur)	Dans: "Van Eyck Dansuur"	Bospoort Maaseik

27-12-2014 **Toneel:** "Assepoester". De titel laat CCA
iets anders vermoeden maar de
aandacht gaat wel degelijk naar het hedendaagse Maaseik,
het standbeeld dat er 150 jaar staat, het Jan Van Eyckbier,
enz... door Speelgroep Van Eyck.

03-05-2015 **Tentoonstelling:** 'Van Eyck Kruisherkerk
t/m 27-09- inspireert' door Bie Flameng. Deel 2:
2015 tentoonstelling van de originele grafische prenten,
geïnspireerd door Van Eyck.

03-05-2015 **Tentoonstelling:** "VAN EYCK Kruisherkerk
t/m 27-09- ONDER DE LOEP": Kleine replica's
2015 van mijters en tiara's, gedragen door pausen en
bisschoppen uit "De aanbidding van het Lam Gods"
door Marieta Bruekers.

132 Doorlopend **Burgers van MaasEyck geportret-** Kerkhof Aldeneik
teerd: aan het historisch hek (kerkhof
Aldeneik) van het standbeeld met een collectief attribuut:
voor de mannen een rode tulband, voor de vrouwen een
witte bontmuts. Foto's door 'Fotoclub 't Vugelke'.

- Met het **Basis- en Secundair Onderwijs** zijn afspraken gemaakt voor het project "Van Eyck vandaag" door de onderwijsgroep van het Cultureel Platform en Jan Bustin.
- **Fotoclub 't Vugelke** maakt foto's van alle evenementen die zij tentoonstellen in 2015.
- Voor **2015** zijn al zes projecten ingediend. Wie een voorstel heeft kan dit via een projectfiche indienen bij het Cultureel Platform.
- **Hekken trekken.** Het Cultureel Platform en Stad Maaseik willen in het Van Eyck jaar ook een vergeten monument laten zien. Namelijk het hek dat voor de Tweede Wereldoorlog rond het standbeeld stond. Nu staat het aan de ingang van het kerkhof van Aldeneik. Iedereen is genodigd om een SELFIE te maken en te publiceren op de Facebookpagina 'Van Eyckjaar 2014'.
- Informatie via vaneyckjaar@gmail.com of info@maaseik.be.

Het standbeeldhekkens aan het kerkhof te Aldeneik.

De monumentale rondboogpoort van "De Regenboeghe" gerestaureerd

Wim Corstjens

Het imposante herenhuis "De Regenboeghe" is gebouwd na de grote brand van 1684 en is eigendom van de gebroeders Corstjens, die het gebouw na de aankoop in 1995 renoveerden. De monumentale rondboogpoort in een rechthoekige, geblokte omlijsting van hardsteen, met druiplijst en imposten, is sinds mei 2014 gerestaureerd. Naar verluidt is zij afkomstig van de abdij van Thorn, die na de Franse bezetting werd afgebroken. De nv De Regenboeghe van Maaseik gaf aannemer Coenjaerts uit Achel de opdracht om de twee dubbele deuren te restaureren. De ontwerper was Harry Kneepkens, binnenhuisarchitect uit Bree.

Het fraaie houtwerk van de 'vorste' dubbele deur toont rankwerk en engelenkopjes, guirlandes en cornucopia's op de deurpanelen en in het bovenlicht rankwerk en een fruitkorf vol exotische vruchten. De geschiedenis van het gebouw is uitvoerig beschreven in o.a. "De Maaseikenaar" en in een mooie brochure van Martin Boonen*.

133

Mark Denayer, schilder-restaureur voor
firma Coenjaerts

* BOONEN M., Iets meer over toponiemen, (De Maaseikenaar, 1, (4), 1970, p. 72).

HENCKENS P., Renovatie historische patriciërswoning "De Regenboeghe", (De Maaseikenaar jg. 1996, nr. 4).

BOONEN M., De Regenboeghe. Het verhaal van een pand en zijn bewoners, 1997. In de brochure staat een afbeelding van het abdijcomplex in Thorn waarop de toegangspoort herkenbaar is.

<https://inventaris.onroerendergoed.be/>.

Van links naar rechts Mark Denayer, schilder-restaurateur voor firma Coenjaerts - Stief Aerts, erfgoedconsulent onroerend erfgoed Limburg - Fried Corstjens, gebroeders Corstjens - Dirk Coenjaerts, zaakvoerder Coenjaerts - Harry Kneepkens, ontwerper voor gebroeders Corstjens

Een succesvol militair ingrijpen

de redactie

Op woensdag 7 mei jongstleden slaagde een terroristische groep extremisten erin het stadhuis van Maaseik onverhoeds te bezetten. Over de motieven van deze daad tasten wij tot hertoe in het duister. Gelukkig greep een Belgische legergroep omstreeks "zero hour" 14.30 uur

gewapenderhand in en bezette de Markt. Vanuit posities achter de talrijke stammen van de lindebomen en vanuit pantservoertuigen werd het stadhuis minutenlang onder zwaar vuur genomen, waardoor de rebellen verjaagd werden. Waarschijnlijk wisten zij via het Koetshuis te ontsnappen. Slachtoffers vielen er gelukkig niet te betreuren. De leden van de toeristische dienst en enkele ijverige gemeenteraadsleden, die door de rebellen in het stadhuis gegijzeld waren, werden bevrijd, terwijl de schade aan het beschoten gebouw uiterst gering was. De foto over de massale beschieting toont ons hoe vlak achter de scherpschutters onze oorlogscorrespondent van dit tijdschrift met ware doodsverachting het gevaarlijke gebeuren van bij de voorste frontlijnes meemaakte. Dit unieke document werd onze redactie bezorgd door de oorlogsfotograaf, ons bekend onder zijn codenaam "© 2014 Mediahuis nv", die deze levensgevaarlijke "picture" wist vast te leggen. Een uniek document.

135

Martin Boonen tussen militairen.

'Zo dichte Jan van Eyck'

Geslaagde poëziewedstrijd voor de jeugd van Maaseik en omstreken in het kader van het van Eyckjaar 2014

136 Jaak Bergers

Naar aanleiding van de viering van het 150-jarig bestaan van het standbeeld van Jan en Hubert van Eyck planden het Cultureel Platform en de stad Maaseik een aantal extra activiteiten (www.vaneyckmaaseik.be). De Marnixring Land van Loon-Nieuw Eyck, een internationale serviceclub met afdelingen in Vlaanderen, Nederland, Frans-Vlaanderen en Zuid-Afrika, die zich tot doel stelt de Nederlandse taal en cultuur te promoten en te ondersteunen, organiseerde in samenwerking met hen in het kader van "150 jaar van Eyck" een gedichtenwedstrijd voor leerlingen van 9 tot 18 jaar. Een projectgroep van de Marnixring (Paul Janssen, Frieda Gijssen, Nico Stassen en Willy Van Pol) startte in september 2013 met het contacteren van de scholengemeenschappen van Maaseik en omgeving. De uiterste datum van inlevering werd vastgesteld op februari 2014. Met 772 was de respons massaal. Uit 7 leeftijdscategorieën werden door een 12-koppige jury telkens drie teksten geselecteerd. De 21

genomineerden presenterden zondag 11 mei 2014 in het CC Achterolmen te Maaseik hun teksten in een keurig verzorgde show. De goed gevulde schouwburg genoot van de schitterende poëzienamiddag.

Er was bij de honderden ingezonden teksten genoeg variatie: kaf en koren, experimentele pogingen, mislukte probeersels, louter rijmelarij, maar ook een waaier van kwaliteit, verschillend naargelang de leeftijd. De Romeinen wisten het al: nascitur poeta, orator fit (een dichter wordt zo geboren, een redenaar kan je opleiden. De voordracht van de genomineerde teksten was vaak van hoog niveau.

Jan Verleysen, algemeen voorzitter van de Marnixringen, en o.a. burgemeester Jan Creemers, schepen Myriam Giebens, Wim Corstjens (Cultureel Platform), Jaak Bouveroux (Limburgs Cultuurfonds) en Dirk Slaets (lokale Marnixring) overhandigden aan alle 21

De allerjongsten van de academie 3de graad. Van links naar rechts: Bernadette Korten (3e) uit Kinrooi, Aimée De Meyer (2e) uit Maaseik, Félice Peeters (1e) uit Maaseik, Myriam Giebens, schepen van Cultuur van de stad Maaseik.

genomineerden de prijzen: per categorie telkens een smartphone, een 7-inch tablet en een 10-inch tablet. Na de voorstelling werd nog lang nagebabbeld op een receptie voor alle belangstellenden.

Wij drukken hier twee winnende gedichten af: het eerste, winnaar van de laagste categorie en het tweede, winnaar van de hoogste categorie.

Jan van Eyck

Hij was een gerespecteerde meester,
hij werd opgeleid door zijn broer.
Ik vraag me af hoe hij dacht,
ik vraag me af hoe hij het doet.
'Als ich can', 'Als ich can'
dan zou ik hem zijn.
'Als ich can', 'Als ich can',
dan zou ik net zo beroemd zijn als hij.
Dan zou ik ook een standbeeld hebben en ook een schilderij.
Ooh, als ik naar hem kijk dan ben ik zo blij,
dan voel ik me geëerd en gerespecteerd net zoals hij.
Dan beeld ik me in hoe het zou zijn in 1390 tot en met 1441 in Maaseik met Jan van Eyck.
Ik ben dan bij zijn geboorte en zijn dood.
Dan weet ik precies waarvan hij genoot.
Ah, had ik maar zoveel eer en waardigheid,
dan zou ik ook een van de Vlaamse Primitieven kunnen zijn.
(Felice Peeters, 11 jaar)

Altijd

Dag en nacht, lui en lekker
Nooit gestoord door enige wakker
Hovaardig boegbeeld der Maaseiker stede
Eeuwig wakend over kunst en zeden
Omhuld door zijde en smaragdfлууeel
De rechtvaardigheid van rechters en penseel
Stuk ondergrond met wereldfaam

137

Laureaten Middelbaar Onderwijs 3de graad: Jan Verleysen, algemeen voorzitter van de Marnixring Internationale Serviceclub die hiervoor speciaal naar Maaseik was gekomen. Van links naar rechts: Thibeau Teeuwen (3°), Megan Op 't Veld (2°), Sophie Daniëls (1°) en Jan Verleysen.

Hemels met mens en dier begaan
Getogen en doch of niet geboren
Bij Eik en Maas alleszins gezogen
Statige pijler van stadscultuur
Smalend wedijverend met elke buur
Intens begeerd en vaak geschonden
Trots en voor altijd met Maaseik verbonden.
(Sofie Daniëls, 16 jaar)

Bij de Marnixring Land van Loon-Nieuw Eyck, die het project concretiseerde, de stad Maaseik, het Limburgs Cultuurfonds en het Cultureel Platform Van Eyck 2014, die steunden, was er grote tevredenheid, bij de ouders en sympathisanten van de 21 genomineerden terechte trots. Hier en daar moest een ontgoochelde getroost worden. Er komt zo mogelijk nog een boekwerk waarin alle genomineerde teksten zijn opgenomen.

Maaseiker woordenboek in wording

Theo Kees

138

Vanzelfsprekend zit het Maaseiker taaleigen voor een vrij groot stuk in zijn woordenrijkdom.

Toch is het onze ongewoon rijke beeldentaal die zoveel kracht geeft aan ons wondermooi Maaseikers. Het zijn onze juiste, treffende en soms ook stoute metaforen, gelijkenissen, spreekwoorden, gezegdes en uitdrukkingen, die ons dialect zo bijzonder en waardevol maken. Als voorbeeld uit onze DGMD, waaraan nog steeds vier redactieleden van dit tijdschrift hun medewerking verlenen, koos ik voor deze editie het trefwoord 'KOP'.

Met dit substantief als kern treft u in het hier volgend uitgewerkt lemma niet minder dan 79 bijzondere formuleringen aan, die alle tot het Maaseiker idioom behoren. Voor eventuele aan- of opmerkingen kunt u mailen naar de auteur: theokees2@gmail.com

KOP (m.; köp; köpke) [vermoedelijk → Lat. *cuppa* (halfbol, klein vaatwerk), Mnl. *cop(pe)* (hersenspan, schedel), Barg. *kiebus*, Hd. *Kopf*], I kop (van een dier):

óngèr angère mèt gèkrujje, zjèlattin en mèt de start, de kop en de oeëre van e vérke – ouch waal van e rèn(d)sj en e paerd – make ze gèpieërdsde kop (huidvleis, [Hd. Presskopf] préskop); II taet [Fr. *tête*]; hoofd: **A UITDRUKKINGEN MET HET WERKWOORD IN DE INFINITIVUS. 1 kopzorg hebben:** (te) vööl aan z'ne kop höbbe; **2 in de war zijn:** z'ne kop kwi-jt zeen; **3 tegenwerken:** mèt z'ne kop spuuële; **4 blaken van gezondheid:** 'ne kop wi-j 'ne mönnik höbbe; **5 (moeten) zwijgen:** z'ne kop hawte; **6 iets (proberen) te vergeten:** get öwt z'ne kop zètte; **7 vergeetachtig zijn:** 'ne kop höbbe wi-j 'n zi-j; **8 zware hoofdpijn hebben:** 'ne kop vuur te sprèngèn höbbe (mèt det lèwejt in di-j tent höb iech 'ne kop vuur te sprènge); **9 een dwaas zijn:** e kujke zóngèr kop zeen; **10 buitengewoon begaafd zijn, slimmer zijn dan de anderen:** mèt kop en kónt boeëve de angèrèn öwtstieëke; **11 niets meer te maken willen hebben met iemand:** eemès op z'ne kop kónne bloeëze (dae knuuër kan miech op m'ne kop bloeëze); **12 zijn zin doordrijven:** z'ne kop öwtwirke; e köpke zeen; **13 onverzettelijk zijn:** 'nèn hèlle kop höbbe; **14 iemand vernederen of mores leren:** eemès e köpke kleinèr make; **15 een scherp verstand hebben:** 'ne knappe (slumme) kop höbbe; e köpke zeen; **16 iemand iets verzekeren, zijn hoofd om iets durven verdedden:** z'ne kop op get zètte; **17 iemand de baas worden:** eemès boeëve de kop greuje; **18 radeloos zijn:** z'ne kop nimmieë weite stoeën; **19 tevergeefs het onmogelijke willen doen:** mèt de kop tieëge de moor loupe; **20 een schedelbreuk hebben:** z'ne kop ingèvalle zeen; **21 volledig onder de modder zitten:** van kop tot tieèn óngèr de sli-jk zitte; **22 een dik (groot) hoofd hebben:** 'ne kop höbbe wi-j 'nèn ummèr ('nèn tujjèrhamèr); **23 iets kunnen:** örgès de kop vuur höbbe; **24 zijn hele bezittingen opdrinken:** kop en kónt vèrzówppe; **25 iets stellig van plan zijn:** get in ze köpkèn höbbe; **26 iets niet kunnen begrijpen:** örgès kop of start aan kri-jge/örgès geine kop aan kri-jge; **27 een kater hebben:** 'ne zwaore

kop hōbbe; **28** dronken naar huis gaan: op z'ne kop (h)eivērs goeën; **29** precies een jaar geleden zijn: op de kop aaf e jaor gēlieēje zeen; **30** ergens geen zin in hebben: ōrgēs z'ne kop neet nao hōbbe stoeën (dao stuit m'ne kop neet nao); **31** iemand beledigen: eemēs vuur de kop stoeēte; **32** iets leuk vinden: ōrgēs kop aan hebben; **33** dood zijn: z'ne kop hōbbe naergēlag; **34** mekaar schrijven, foto's sturen: zich de kop sjikke; **35** iemand ronduit de deur wijzen: eemēs mēt kop en kōnt bōwtēgoeēje; **36** veel verlies lijden: ōrgēs kop en kōnt aan insjeete; **37** niet goed wijs zijn: de kop los hōbbe/op ze kōpke gēvalle zeen/zaegsēl (zaegmael) in z'ne kop hōbbe; **38** een klein, dik kereltje zijn: mer kop en vot zeen (dae krōwkēstop is mer kop en vot); **39** onverzadigbaar zijn: eemēs de oeēre van de kop aafvrieēte; **40** verschrikkelijk huilen: zich de ougēn ōwt z'ne kop janke; **41** een vuurrood hoofd hebben: 'ne kop hōbbēn of wēntste de hēl hōbs aangēbloeēze; **42** niet met zich laten sollen: zich gein boeēnēstakēn op z'ne kop sjerp laote make; zich neet op z'ne kop laote zitte (sji-jte); **43** zijn lippen te rood gestift hebben: 'nēn haan de kop hōbbēn aafgēbieēte; **44** niet graag aan de slag gaan (lui zijn): de maandig in de kop hōbbe; **45** diep beschaamd zijn: zich de ougēn ōwt z'ne kop sjame; **46** helemaal onder water gaan: kōpkēn ōngēr goeën; **47** moedeloos zijn: de kop laotēn hange; **48** zich zelfverwijten maken: zich vuur z'ne kop houwe; **49** iemand herhaaldelijk lastig vallen: eemēs aan z'ne kop zaege; **50** overhoop liggen: op z'ne kop stoeën (allēs stuit hi-j op z'ne kop); **51** beginnen: de kop (tr)aafti-jte; **52** overleggen: de kōp bi-jein stieēke; **53** moeite doen om iets te bereiken: op z'ne kop goeën stoeën (hae kan op z'ne kop goeën stoeën, mer z'n gōsting kri-jg tēr neet); **54** een erg grote mond hebben: 'n mōwl aan z'ne kop hōbbe wi-j 'n oeēvēgaat; **55** boos weglopen: mēt 'ne kwaoje kop wēgloupe; **56** iemand op andere gedachten brengen: eemēs get ōwt z'ne kop kalle; **57** boos kijken: 'ne kop wi-j 'nēn deur hōbbe; **59** iemand

naar iets doen verlangen: eemēs de kop gek make; **59** een einde stellen aan iemands koppigheid: eemēs de kop brieēke; **B UITDRUKKINGEN MET HET WERKWOORD IN DE GECONJUGEEDE VORM.** **1** ik kon het thuis (alleen) niet uithouden: de koeēj voeēl miech op m'ne kop; **2** hij is een koppig mens: waat-ēr in z'ne kop haef, haef tēr neet in z'n vot; **3** ik geloof dat je niet goed snik bent: veul diech ins aan d'ne kop; **4** wie iets vergeet te doen, moet zich tweemaal inspannen: waat de kop vērgit, mōtte de bein bēsneete (misneete); **5** ik doe dat in geen geval voor je: iech doon det neet, al stuiste op d'ne kop; **6** dan zal ik (al lang) dood zijn: dēn zal miech m'ne kop gein pi-jn mieē doon; **7** dat moet ik zeker doen, dat is een voortdurende dreiging: det hunk miech boeēve de kop; **8** een gracieus aangezicht(je) is bepalend voor de boeiende en innemende aantrekkelijkheid van een vrouw: 't is de kop dae de kōnt mōt vērkoupe/'t kōpke mōt 't vōtsje vērkoupe/'n vrouw mōt de kop seere vuur de vot te vērkoupe; **9** bij een vermaning: pas op of iech zēt tiech d'ne kop tōsse twieē oeēre; **10** dat is niet erg veel, dat is niet erg: det is de kop neet aaf; **11** dat ben ik vergeten: det is miech doeēr m'ne kop gēgange; **C UITDRUKKINGEN IN DE VORM VAN EEN VERSJE.** Hawt kop en veut werm. Vōl maotig d'nēn derm. Laot de achtērport good oeēpēn en laot d'n doktēr nao de kloeēte loupe; **D UITDRUKKINGEN IN DE VORM VAN EEN 'GEZEGDE'.** **1** overhaast: hals uuvēr kop; **2** in dronken toestand: mēt 'ne zate kop; **3** precies, juist: oppe kop; **E UITDRUKKINGEN MET 'KOP' ALS EERSTE DEEL VAN EEN SAMENSTELLING.** **1** schichtig zijn: kopsjōw zeen; **2** zorgen hebben: kopbrieēkēs hōbbe; **3** grote borsten hebben: groeēte koplampēn (farēn) hōbbe (Maaseiker neologisme); **4** geen zin hebben in seks: koppi-jn hōbbe; **5** zich ergeren over iets: koppi-jn van get kri-jge (dae sjaele zeivēr is vuur koppi-jn van te kri-jge); **6** hoofdbrekend werk, hoofdbrekerij: [Keuls Koppbreches], kopbrieēkēri-j.

Afscheid van de voorzitter van de Cultuurraad Maaseik

140

Wim Corstjens

Tijdens de zitting van de Algemene Vergadering van de Stedelijke Cultuurraad Maaseik, op woensdag 4 juni 2014 om 20 uur in het cultuurcentrum Achterolmen Maaseik,

gaf mevrouw Chris Wouters het voorzitterschap door aan de heer Willy Slmons. Zij zette zich bijna 10 jaar in voor de Cultuurraad.

“Omdat ik binnenkort weer voor langere tijd in Gambia zal zijn voor het project ‘Water doet Leven’ van de V.Z.W. werkgroep slbs Sanyang (<http://www.slbs-sanyang.com>), kan ik mijn functie als voorzitter van de Cultuurraad niet vervullen zoals ik vind dat het hoort. Voorzitter zijn, zeker nu in dit van Eyckjaar, vraagt nog meer inzet en ik kan me niet herhaaldelijk blijven verontschuldigen”.

In haar afscheidsrede hield mevrouw Wouters een warm pleidooi voor het vrijwilligerswerk. Zij feliciteerde de bestuursleden van de Cultuurraad voor hun aanwezigheid op de vergaderingen en hun interesse in en het willen deelnemen aan cultuur in onze stad.

Als voorzitter was zij aanwezig op de vele evenementen van de verenigingen. Haar gedrevenheid, dossierkennis, enthousiasme, sterke motivatie en de goede wil om alles in goede banen te leiden, was kenmerkend. Vervolgens feliciteerde zij de aanwezige afgevaardigden van de verenigingen die als vrijwilliger veel van hun vrije tijd besteden in het belang van hun vereniging. *“Het siert u en u verdient alle respect. Uw inzet is onbetaalbaar”.*

De Culturele Raad Maaseik werd opgericht op 29 december 1980. De voorzitters waren: **Martin Boonen** van 39/12/1980 tot 25/9/1995 waarna twee ondervoorzitters de culturele werking hebben waargenomen hebben tot aan de verkiezing. Dan werd **Geert Winkels** voorzitter van 30/5/1996 tot 2007. Hij werd opgevolgd door **Mathieu Coenen** van juni 2007 tot 8/9/2010. **Chris Wouters** volgde hem op van 8/9/2010 tot 4/6/2014 en nu leidt **Willy Simons** de Raad sinds 4/6/2014.

De heer **Tony Van Wijck** was vanaf de start van Achterolmen voorzitter van de Raad van Bestuur van het Cultuurcentrum en vervulde deze functie 25 jaar. Hij werd door het stadsbestuur tot erevoorzitter benoemd.

Speelgroep van Eyck

Onlangs koos de toneelvereniging een nieuw bestuur.

Voorzitter werd Philip Molenaers. De overige functies gingen naar: Michèle Peeters, secretaresse Ghis Van Vlierden, penningmeester Nadette Beelen, artistieke leiding Jean Neijs, afgevaardigde technische ploeg Ontslaggevend voorzitter was Henriette Creemers.

Abonnementen verkrijgbaar door storting op nr. 001-0678921-94 t.n.v. De Maaseikenaar, Maaseik, met vermelding: abonnement 2014 (of: geschenkabonnement 2014 voor ... naam + adres).
Abonnementsprijs voor het ganse jaar: België, € 12, overige landen € 16 en € 20 rest van de wereld.
Een steunabonnement kan vanaf € 25.

Fortis: 001-0678921-94
IBAN: BE87 0010 6789 2194
BIC: GEBABEBB

Argenta: 979-5791810-42
IBAN: BE77 9795 7918 1042
BIC: ARSPBE22

Abonnees worden verzocht hun eventuele adreswijziging mee te delen aan ons redactielid Tony Van Wijck, Maastrichtersteenweg 11, B-3680 Maaseik, of email: redactie@demaaseikenaar.be

Iedere auteur blijft verantwoordelijk voor het door hem ingestuurde artikel. Geen uittreksel, afdruk of overname uit "De Maaseikenaar" mag geschieden zonder bronvermelding.

Teksten voor volgende editie vóór 30 augustus 2014 aan Tony Van Wijck, Maastrichtersteenweg 11, 3680 Maaseik (tony.vanwijck@skynet.be).

Redactie

Harry Beenders
Jaak Bergers
Luc Bleukx
Martin Boonen
Wim Corstjens
Marcel Cuyx
Thérèse Hendrickx-Godelaine
Herman Hendrix
Rik Nulens
Magda Slangen
Koen Smits
Tony Van Wijck

Met bijdragen van:

Jan Gerits
Stan Hendrickx
Jaak Hoedemakers
Theo Kees
Theo Maesen
Bert Mersch
Gerard Segers

Met de medewerking van: het Documentatiecentrum van Maaseik

Verantwoordelijke uitgever

Tony Van Wijck, Maastrichtersteenweg 11, B-3680 MAASEIK

Bezoek onze vernieuwde website www.demaaseikenaar.be en blijf op de hoogte van de laatste aanpassingen en aanvullingen.

VAN EYCK & POSTZEGELS

Van Eyck en postzegels!

Het is een rare combinatie. Maar minstens 15 landen hebben een postzegel uitgegeven gewijd aan Van Eyck.

Als internationale erkenning kan dit tellen!